

d Gerechtsdeurwaarder

NIEUWS EN ACHTERGRONDEN, BESCHOUWINGEN EN OPVATTINGEN VAN EN OVER DE BEROEPSGROEP EN HAAR WERKVELD

Reinier van Zutphen: De deurwaarder vervult een unieke rol in het rechtsbestel

nr. 1 | jaargang 9 | mrt 2017

Gerechts-
deurwaarders &
nevenactiviteiten
Deel I

De Global
Code of
Enforcement

Ed Krom over
Schuldig

KBvG
KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE
VAN GERECHTSDEURWAARDERS

COLOFON

de Gerechtsdeurwaarder

De *Gerechtsdeurwaarder* is een uitgave van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). In de *Gerechtsdeurwaarder* leest u nieuws en achtergronden, beschouwingen en opvattingen van en over de beroepsgroep en haar werkveld. Het blad wordt verspreid onder alle leden van de KBvG en externe relaties.

Redactie

Prof. mr. Ton Jongbloed
Laura van der Mark
Paul Otter (hoofdredacteur)
Mr. Bart van Ratingen
Mr. Karen Weisfelt (hoofdredacteur)

Redactiesecretariaat

Bureau KBvG

Fotografie

Truus van Gog
Shutterstock.com

Contactinformatie KBvG

Koninklijke Beroepsorganisatie van
Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
Prinses Margrietplantsoen 49
2595 BR Den Haag
Tel: 070-890 35 30
E-mail: kbg@kbg.nl
website: www.kbg.nl

Uitgever

Boom juridisch
Kanonstraat 4-IV
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
tel. 070-330 70 33
e-mail info@boomjuridisch.nl
website www.boomjuridisch.nl

Abonnementen

De *Gerechtsdeurwaarder* verschijnt vier keer per jaar. De abonnementsprijs bedraagt in 2017 € 90 (excl. btw, incl. verzendkosten) voor een plusabonnement. Met een plusabonnement ontvangt u naast toegang tot het volledige online archief en een e-mailtendering tevens de gedrukte exemplaren. Kijk op www.tijdschriften.boomjuridisch.nl voor meer informatie.

Ga naar www.boomjuridisch.nl om een abonnement af te sluiten. Hebt u vragen over de abonnementen? Neem dan contact op via tijdschriften@boomdistributiecentrum.nl of via 0522-23 75 55.

Adreswijzigingen

Boom distributiecentrum via tel. 0522-23 75 55 of tijdschriften@boomdistributiecentrum.nl. Adreswijzigingen KBvG-leden: kbg@kbg.nl.

Media-advies

Maarten Schuttél

Advertentiedeelname

Capital Media Services B.V.,
Staringstraat 11, 6521 AE Nijmegen
Tel. 024-360 77 10,
mail@capitalmediaservices.nl

ISSN: 1876-7524

REDACTIONEEL

Ons vakblad de *Gerechtsdeurwaarder* maken wij iedere keer weer met veel plezier. Dat komt door de bereidheid van leden van de beroepsgroep zelf om een (vak)inhoudelijke bijdrage te leveren, en ook door het enthousiasme waarmee bekende en minder bekende Nederlanders hun medewerking aan het blad verlenen.

Zo toont Reinier van Zutphen, onze Nationale ombudsman, zich in deze uitgave zeer ambitieus: wat hem betreft wordt de toepassing van de beslagvrije voet bij bankbeslag nog in het huidige wetsvoorstel over de vereenvoudiging van de beslagvrije voet meegenomen. Van Zutphen snijdt ook een ander belangrijk thema aan: hij signaleert dat er geen regisseur is voor digitaliserende overheden. Het idee om alles zoveel mogelijk te digitaliseren en dan te zien of er aan het eind van de rit nog een probleem overblijft is volgens Van Zutphen niet de goede insteek. Wat van Zutphen betreft zal de gerechtsdeurwaarder zijn unieke rol vanwege het belang van het menselijk contact blijven behouden.

Gerechtsdeurwaarder Ed Krom is een goed voorbeeld van een gerechtsdeurwaarder die het menselijk contact hoog in het vaandel heeft staan. Zijn deelname aan het programma *Schuldig* heeft hem bijna een bekende Nederlander gemaakt. Krom vertelt ons in een interview hoe hij dat allemaal heeft ervaren.

Michaël van Straalen, de voorzitter van MKB Nederland, is blij met de gerechtsdeurwaarders en licht dat toe in een interview. Wat hem betreft trekken KBvG en MKB Nederland samen op in het dossier van de griffierechten. De hoogte van die griffierechten belemmert de MKB ondernemer in zijn rechtsgang en dat is hem een doorn in het oog.

Professor Jongbloed schetst de activiteiten van de internationale koepelorganisatie, de UIHJ, op het gebied van het harmoniseren van regelgeving en geeft een toelichting op de inhoud van de Global Code of Enforcement. Verder zijn we in deze uitgave gestart met een nieuwe serie: in de komende vier uitgaven laten we gerechtsdeurwaarders aan het woord over hun nevenactiviteit. Gerechtsdeurwaarder Vanhommerig bijt het spits af met zijn nevenfunctie van curator.

En tenslotte uw onverdeelde aandacht voor het verhaal van gerechtsdeurwaarder Marjolein de Wilde. Haar bijdrage leest als een hoofdstuk uit een spannend boek!

Wij wensen u veel leesplezier.

Karen Weisfelt

09

Artikel

Jongbloed

04

Interview

Reinier van Zutphen

Financieel kwetsbare burgers hebben de bijzondere aandacht van Nationale ombudsman Reinier van Zutphen. Zij worden soms de dupe van wet- en regelgeving en komen geregeld vast te zitten in het woud van digitale systemen dat overheden hebben opgetuigd. En als ze eenmaal in de schulden zijn beland, ontbreekt regelmatig het perspectief om er ooit nog uit te raken. Een pleidooi voor een fundamentele herijking van het doel van schuldhulpverlening.

17

Interview

Ed Krom

25

Interview

Van Straalen

Als voorzitter van MKB-Nederland, de belangenorganisatie voor het midden- en kleinbedrijf, is Michaël van Straalen blij met het bestaan van gerechtsdeurwaarders: "Zij zorgen ervoor dat je het geld krijgt waarop je recht hebt." In zijn kantoor op de twaalfde verdieping van de Haagse Malietoren, met uitzicht over de binnenstad, beantwoordt hij enkele vragen over de relatie tussen mkb'ers en gerechtsdeurwaarders.

En verder

- 09** De Global Code of Enforcement
- 17** Interview Ed Krom
- 21** Column van de voorzitter
- 22** Gerechtsdeurwaarders & nevenactiviteiten
- 25** Interview Van Straalen
- 28** Uit de praktijk
- 30** KBvG

DE ILLUSIE VAN DE ZELFREDZAAMHEID

Financieel kwetsbare burgers hebben de bijzondere aandacht van Nationale ombudsman Reinier van Zutphen. Zij worden soms de dupe van wet- en regelgeving en komen geregeld vast te zitten in het woud van digitale systemen dat overheden hebben opgetuigd. En als ze eenmaal in de schulden zijn beland, ontbreekt regelmatig het perspectief om er ooit nog uit te raken. Een pleidooi voor een fundamentele herijking van het doel van schuldhulpverlening.

In uw recente jaarverslag wijdt u enkele alinea's aan de digitaliseringslag die de overheid aan het maken is. U stelt vast dat de 'driver' van die digitalisering de wens is om de kwaliteit en het gemak van de dienstverlening aan de burger te verhogen, maar dat dit in praktijk soms averechts uitpakt. Bent u kritisch over het fenomeen digitalisering?

"Digitalisering is zoiets als een natuurkracht geworden: het is er en we hebben ons ermee te verstaan. De maatschappelijke ontwikkelingen laten zien dat als processen digitaal goedkoper of efficiënter kunnen worden uitgevoerd, dat dat vroeg of laat gebeurt. De overheid is daarop geen uitzondering. De realiteit is dat je soms een fantastische ervaring hebt met zo'n digitaal overheidsproces, en soms een uitgesproken negatieve ervaring. Daar waar het werkt en het een grote plus oplevert, hoor je niemand klagen. Dat ligt anders daar waar het niet goed werkt, of niet voor iedereen goed werkt. Als ik daarop inzoom zie ik twee oorzaken. De eerste is wat ik noem 'systeemdenken'. Ik heb dit eerder omschreven als een manier van denken waarbij het systeem van de overheid op de voorgrond staat en de burger als mens meer op de achtergrond geraakt. We krijgen daarover geregeld klachten binnen. Bijvoorbeeld over het feit dat je online via de portal 'Mijn overheid' naar het UWV moet, maar dan vervolgens nóg een keer moet inloggen. En het kan maar zo zijn dat je er-

gens in het proces voor de derde keer een wachtwoord en een password moet aanvragen of invoeren. Het argument luidt dan: dat is nodig voor de veiligheid, of 'ons systeem zit nu eenmaal zo in elkaar'. Kan zijn, maar vanuit het perspectief van de burger is het vooral ingewikkeld en drempelverhogend – en dat zou niet moeten. De tweede oorzaak van negatieve ervaringen met digitalisering is gelegen in het feit dat overheidsdiensten allemaal separaat hun eigen domein digitaliseren. Het UWV, de SVB, de Belastingdienst, de gemeentelijke parkeerdiensten, het gerechtelijk apparaat – ze zijn allemaal bezig met digitaliseren en kiezen allemaal voor een oplossing die voor henzelf logisch is. Alleen: daardoor is het voor de burger ingewikkeld geworden. Op zichzelf genomen is iets digitaal gaan doen een vrij eenvoudige stap, maar omdat het op allerlei momenten en terreinen tegelijkertijd gebeurt worden burgers geconfronteerd met tientallen manieren van digitaal gaan. En niet iedereen kan daar even goed mee omgaan, waardoor mensen soms in de problemen komen. En dan

Schuldhulpverlening is niet nodig als we mensen opvoeden in het omgaan met geld

De overheid is
als schuldeiser
prominent
aanwezig bij
het creëren van
problemen

vooral mensen aan de onderkant van de maatschappij, die vaak allerlei toeslagen en uitkeringen ontvangen en juist zouden moeten kunnen rekenen op uniforme, laagdrempelige, goed werkende systemen.”

Is er eigenlijk wel voldoende regie? Zou er niet een minister van Digitalisering moeten komen?

“Het ministerie van Binnenlandse Zaken is eindverantwoordelijk voor de digitaliserende overheden, maar van echte regie is geen sprake. Bij tal van overheidsdiensten zijn eigen digitaliseringsprogramma’s in het leven geroepen die niet per se onderling aansluiten. Ook laat de uitwisseling van digitale gegevens vaak te wensen over en worden vergelijkbare problemen op een verschillende manier opgelost. De eenheid ontbreekt en dat maakt het voor de burger lastig. Die zou idealiter op één uniforme manier met ‘de’ overheid moeten kunnen communiceren, terwijl hij in praktijk te maken heeft met uiteenlopende overheidsinstanties die hun interactie met de burger stapsgewijs en op verschillende manieren digitaliseren. Ik zeg: prima, als dat niet anders kan. Maar zorg dan wél voor een vangnet op de momenten dat burgers vastlopen. Biedt maatwerk daar waar burgers niet in staat zijn te begrijpen wat er van hen verlangd wordt, of waar mensen eenvoudigweg niet digitaal kunnen, ook al zouden ze dat misschien best willen.”

Het is geweldig dat deurwaarders het als hun taak zien om het bestaansminimum beter te garanderen

Ik neem aan dat u met ‘maatwerk’ niet bedoelt een hulplijn waar je voor 40 cent per minuut drie kwartier in de wacht mag staan?

“Nee, ik doel op persoonlijk contact opnemen als je als overheidsdienst een signaal krijgt dat er mogelijk iets misgaat. Nu is het idee: we digitaliseren alles zoveel mogelijk, en dan zien we wel of er aan het eind van de rit nog een probleem overblijft. Dat is niet de goede insteek. Ik vergelijk het wel eens met de gang van zaken bij het CJIB, dat na drie aanmaningen standaard het dossier uit handen geeft. Waarom wordt niet na de eerste aanmaning contact gezocht met de vraag: waarom wordt er niet betaald? We weten dat zo’n vroege interventie vaak succesvol is, en dat mensen nadat persoonlijk contact is gemaakt wél de stap zetten naar een betalingsregeling of het voldoen aan hun verplichting. Overigens zie ik dat de werkwijze van het CJIB erg aan het verbeteren is.”

Dat is een elegant bruggetje naar de rol van de deurwaarder. Hoe kijkt u daar tegenaan, mede tegen de achtergrond van de digitalisering van de rechtspraak?

“In de rechtspraak gaan karrenvrachten papier op en neer, dus digitalisering ligt daar voor de hand. Deurwaarders zijn onderdeel van het gerechtelijk traject en worden geraakt door de digitalisering. Alleen moeten we wel beseffen dat de kern van het vak van deurwaarder is: contact maken met de schuldenaar. Dat menselijke contact is noodzakelijk om een inschatting te kunnen maken van wat er aan de hand is. Om de goede vragen te kunnen stellen en de juiste informatie te verschaffen. En ook om mensen ertoe te bewegen alsnog te voldoen aan hun verplichtingen, dan wel een beslag of ontruiming in goede banen te leiden. Welnu, geen van die zaken kunnen in mijn visie gedigitaliseerd worden. In dat opzicht vervult de deurwaarder een unieke rol die niet door een robot of een slimme app kan worden overgenomen.”

U hebt zich in het verleden diverse malen kritisch uitgelaten over de schuldhulpverlening. Wat zijn volgens u op dit moment de grootste knelpunten in de schuldhulpverlening?

“Laat ik eerst vaststellen dat er zo’n 500.000 huishoudens in Nederland in een financieel moeilijk parket zitten. Daar moet écht iets aan gebeuren. Een goede eerste stap zou zijn als de overheid zich als grootste schuldeiser bescheidener zou opstellen. Door haar preferente positie op tal van terreinen is de overheid als schuldeiser prominent aanwezig bij het creëren van problemen. Denk bijvoorbeeld aan de hoge kosten die mensen moeten maken om een vonnis te halen, en die uiteindelijk neerslaan bij de tegenpartij. Verder denk ik dat de schuldhulpverlening professioneler moet. Zo vind ik het niet professioneel dat er allerlei eisen worden gesteld aan de voordeur voordat je wordt toegelaten tot een saneringstraject. Ietwat gechargeerd gezegd: mensen komen met een schoenendoos met onbetaalde rekeningen bij het loket, en dan krijgen ze te horen: ‘we willen je graag helpen, maar breng even de administratie op orde want dan kunnen we aan de slag’. Tja, die mensen zijn in de problemen gekomen omdat ze niet ‘even’ de administratie op orde kunnen brengen. Er bestaan inmiddels overtuigende wetenschappelijke inzichten dat mensen met ernstige financiële problemen niet langer in staat zijn tot taken die een langetermijncfocus vragen. Die inzichten worden nog onvoldoende doorvertaald in het handelingsperspectief van de schuldhulpverlening. Evenmin professioneel vind ik de regel dat als je tijdens het saneringstraject een nieuwe schuld maakt, het einde oefening is. Want een nieuwe schuld kan gemakkelijk ontstaan zonder dat je daar iets aan kunt doen, bijvoorbeeld omdat er ineens een onterecht uitgekeerde toeslag wordt teruggevorderd. Kortom, er zijn nogal wat haken en ogen aan de wijze waarop de schuldhulpverlening nu is ingericht en dat maakt dat er maar weinig mensen daadwerkelijk met een gesaneerde schuld uit het traject komen. Twee derde haalt de eindstreep niet en die verhouding vind ik bepaald scheef.”

Dit vakblad sprak vorig jaar ook met staatssecretaris Klijnsma over dit onderwerp. Zij benadrukte vooral dat er al veel was verbeterd, zoals het breed wettelijk moratorium, de Verwijsindex Schuldhulpverlening, het Digitaal Beslagregister en het wetsvoorstel inzake de vereenvoudiging van de beslagvrije voet. Fair point?

“Ik ben absoluut bereid om toe te geven dat er veel gebeurd is in de afgelopen kabinetsperiode. En ik vind het ook positief dat mevrouw Klijnsma op dit moment een eerste verkenning laat uitvoeren naar de maatschappelijke kosten-batenanalyse van de schuldhulpverlening. Want dat is het echte punt: al die schulden kosten de maatschappij als geheel veel geld. Maar los van de genoemde initiatieven – die ik elk voor zich nuttig en zinvol vind, in het bijzonder de nieuwe regeling van de beslag-

Deurwaarderij: maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het nieuwe wetsvoorstel inzake de vereenvoudiging van de beslagvrije voet noemt Van Zutphen ‘een enorme verbetering’. Hij zegt daarover: “Het vaststellen van de beslagvrije voet is niet alleen eenvoudiger geworden, de nieuwe berekeningsmethodiek zorgt ook voor meer eenduidigheid, zeker als er meerdere instanties betrokken zijn bij een burger in financiële problemen. Dat is allemaal winst – al is de échte winst er pas als de vastgestelde beslagvrije voet ook daadwerkelijk vrij blijft van welke vorm van beslag dan ook. De beslagvrije voet is om te voorkomen dat mensen op een zeker moment in de situatie komen dat ze moeten besluiten: betaal ik de huur, het schoolgeld of koop ik eten? Alles moet erop gericht zijn dat mensen die keus niet hoeven te maken.”

Dat juist de KBvG de problematiek rondom het vaststellen van de beslagvrije voet op de kaart heeft gezet, toont volgens Van Zutphen aan ‘dat deurwaarder zijn uiteindelijk maatschappelijk verantwoord ondernemen is’. Hij zegt daarover: “Ik vind het geweldig dat de deurwaarders de discussie op een zo hoog niveau hebben aangeslingerd en duidelijk hebben gemaakt dat zij het garanderen van het bestaansminimum zien als een onderdeel van hun ambtelijke taak. Het heeft daarbij erg geholpen dat zij inzichtelijk hebben gemaakt onder welke voorwaarden een goede invulling van die taak mogelijk is – en waar de onmogelijkheid begint.”

vrije voet – moeten we mijns inziens toe naar een meer fundamentele herijking van het doel van schuldhulpverlening. Dat doel moet zijn: ervoor zorgen dat mensen met een schone lei opnieuw kunnen beginnen en zelf weer de regie over hun leven kunnen nemen, zonder dat ze zich genoodzaakt zien steeds maar weer nieuwe schulden te maken. Een beslagregister is mooi, maar ‘an sich’ biedt het schuldenaren weinig soelaas als de onderliggende filosofie met betrekking tot wat schuldhulpverlening zou moeten brengen niet verandert. Dan blijven de beslagen zich opstapelen.”

Schuldhulpverlening wordt door cynici ook wel betiteld als ‘dweilen met de kraan open’. Is dat wat zou moeten veranderen?

“Ik heb zelf geen cynische natuur, maar ik begrijp dat mensen dit zeggen. Natuurlijk is schuldhulpverlening iets dat eigenlijk niet nodig zou zijn als we veel meer energie zouden steken in het voorkomen van schulden. Ofwel in het opvoeden van mensen in het omgaan met geld. Aan de andere kant zijn schulden altijd een onderdeel van een combinatie van problemen – ziekte, werkloosheid, echtscheiding – en dat maakt de aanpak per

definitie lastig. Maar het zou mij een lief ding waard zijn als er in de publieke opinie wat meer positieve aandacht zou zijn voor mensen die het lukt om uit te schulden te geraken en te blijven. En laten we daar waar mensen dat niet lukt, afscheid nemen van wat ik wel de ‘illusie van de zelfredzaamheid’ noem. Niet iedereen is in staat tot zelfredzaamheid, althans niet onder alle omstandigheden. Ik ben voorstander van een brede maatschappelijke discussie over de vraag of het soms niet beter is om bijvoorbeeld de huur en de zorgpremie direct in te houden op een uitkering. Nu komen mensen pas onder bewindvoering als de problemen al zo goed als onoplosbaar zijn. Waarom zou een lichtere vorm van financiële curatele niet wat eerder in het traject ingezet kunnen worden?”

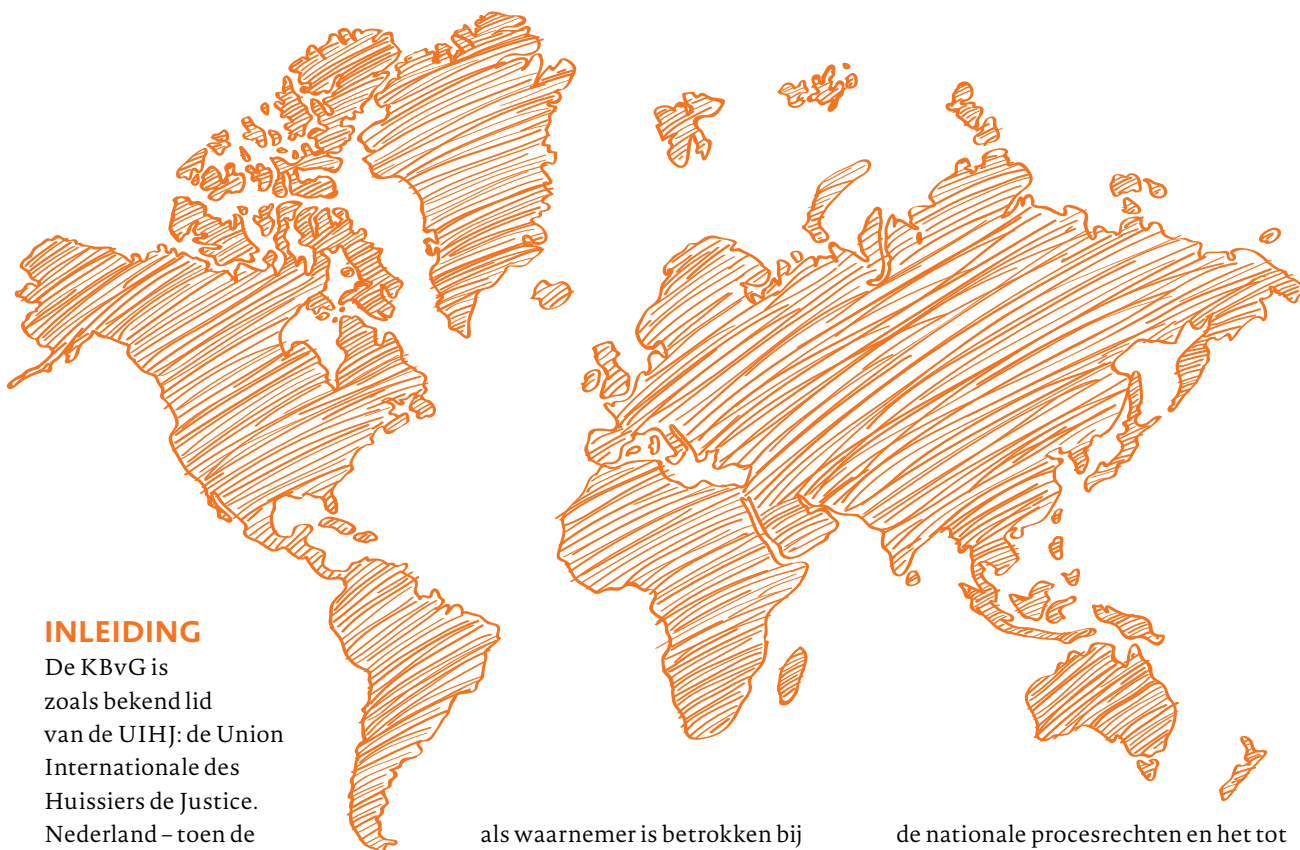
Verbod op bankbeslag

Op initiatief van de Nationale ombudsman werd op 26 januari jl. een ronde tafel gehouden over het bankbeslag waaraan onder meer staatssecretaris Klijnsma en de voorzitter van de KBvG deelnamen. Het gesprek met Van Zutphen vond plaats in aanloop daarnaartoe. Van Zutphen: “Ik heb er bij de staatssecretaris voor gepleit om het beslagverbod op banktegoeden tot aan de beslagvrije voet mee te nemen in de regeling over de vereenvoudiging van de beslagvrije voet. Ik kreeg toen te horen dat dat op dat moment technisch niet mogelijk was. Tegelijkertijd liet mevrouw Klijnsma in haar brief aan de Tweede Kamer over dit onderwerp de mogelijkheid open dat er nog ideeën naar voren konden komen die in de loop van het wetgevingsproces zouden kunnen worden ingevoegd. Welnu, die handschoen pak ik graag op, want voor mij zijn een beslagvrije voet en toepassing ervan bij een bankbeslag logisch met elkaar verbonden. Het kan niet zo zijn dat we nu eindelijk de beslagvrije voet goed geregeld hebben en dat iedereen die respecteert - en dat er dan ineens een bankbeslag tussendoor komt dat alles frustreert wat je met die andere maatregelen wilde bereiken.”

Op de vraag of hij al aan een oplossingsrichting denkt antwoordt Van Zutphen: “Ik sluit me volledig aan bij wat de KBvG daarover heeft geschreven in haar preadvies. Er moet gewoon een regeling komen. Die zal best wel een paar ingewikkelde kanten hebben, maar een paar slimme juristen en praktijkmensen vanuit de KBvG zouden daar toch uit moeten kunnen komen. Mijn inzet is om dat voor elkaar te krijgen.”

EEN BELANGRIJKE ACTIVITEIT VAN DE UIHJ: DE GLOBAL CODE OF ENFORCEMENT¹

Door prof. mr. A.W. Jongbloed²

INLEIDING

De KBvG is zoals bekend lid van de UIHJ: de Union Internationale des Huissiers de Justice. Nederland – toen de KVG – is zelfs een van de zeven oprichters.³ Tal van activiteiten worden georganiseerd. De UIHJ is actief betrokken geweest bij het reorganiseren van de functie van gerechtsdeurwaarder in Oost- en Midden-Europa. Er wordt hulp en bijstand geboden aan circa dertig Afrikaanse landen en er wordt gewerkt aan uitbreiding van het ledenaantal in Azië. Rode draad is internationalisering en speciaal het wegnemen van belemmeringen die de internationalisering belemmeren. Dit verklaart ook waarom de UIHJ

als waarnemer is betrokken bij tal van internationale organisaties als de Raad van Europa, de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht en de Wereldbank.

UNIFORMITEIT EN HARMONISERING

Een belangrijke doelstelling van de UIHJ is het tot stand brengen van uniforme regelgeving: de UIHJ-bestuursleden reizen over de gehele wereld om hun kennis en ervaring ten dienste te stellen van regeringen en internationale organisaties. Daarbij wordt niet alleen aandacht besteed aan het optimaliseren van

de nationale procesrechten en het tot stand brengen van verdragen, maar ook wordt benadrukt dat een onafhankelijk 'officer of the court' van groot belang is voor de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en meer algemeen, een goed functionerend juridisch systeem.

Zo is gemakkelijk toegankelijke informatie over de Betekeningsverordening (verordening 1393/2007)⁴ en de Europese betalingsbevelprocedure (verordening 1896/2006)⁵ gepubliceerd. Achterliggende gedachte is dat het opbouwen van één Europees juridisch gebied en het

goed functioneren van de Europese interne markt dienen te worden gestimuleerd. Het zal duidelijk zijn dat de Betekeningsverordening voor gerechtsdeurwaarders zeer belangrijk is. Daarnaast is de totstandkoming van de Betalingsbevelprocedure de uitkomst van een daadwerkelijke Europese procedure die is gericht op het vlot en efficiënt invorderen van onbetwiste uitstaande vorderingen. Duidelijk zal zijn welk belang gerechtsdeurwaarders daarbij hebben. Ook moeten we ons realiseren dat veel (te) late betalingen leiden tot insolventie van de schuldeiser.

Belangrijk werk is gedaan in Afrika. Op 17 oktober 1993 kwam het Ohada-verdrag tot stand. Ohada is de afkorting van l'Organisation pour l'Harmonisation en Afrique du Droit des Affaires. Het gaat om zeventien West- en Centraal Afrikaanse staten die er naar streven het ondernemingsrecht te harmoniseren in de verwachting dat de economische ontwikkelingen worden gestimuleerd doordat een gemeenschappelijke markt voor 225 miljoen Afrikanen bestaat. Er is een supranationaal gerecht – the Common Court of Justice and Arbitration⁶ – tot stand gebracht om te zorgen dat in de aangesloten staten een eenvormige en consistente uitleg wordt gegeven aan de verdragsbepalingen. Het werk van de UIHJ is erop gericht de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen te modelleren. Het materiële recht mag geüniformeerd zijn, betekenis krijgt dit pas als ook de eenduidige tenuitvoerlegging is verzekerd.

Sinds 2008 beschikt de UIHJ over een 'denktank' in de vorm van een 'conseil scientifique'. Hiervan maken hoge rechters en universiteitshoogleraren uit alle delen van de wereld deel uit.⁷ Door hun praktijkervaring en kennis van diverse rechtsstelsels vormen zij een goed gremium om uniforme regelgeving tot stand te brengen. Zo waren Nadhir Ben

Ammou en Jacqueline Lohoues-Oble eerder minister van Justitie in respectievelijk Tunesië en Ivoorkust. De groep komt regelmatig bijeen en heeft onder leiding van Fricero en in samenspraak met huidig UIHJ-voorzitter Françoise Andrieux en voormalig voorzitter Jacques Isnard een Global Code of Enforcement ontworpen.

HARMONISERING FORMEEL RECHT ZET ZODEN AAN DE DIJK

De pogingen om tot uniformering van het recht te komen zijn vaak gericht op het materiële recht. Een voorbeeld is dat binnen de Europese Unie jarenlang is gewerkt aan een Ontwerp Verordening Eenvormig Europees Kooprecht: een vrijwillig door marktpartijen te kiezen stelsel van uniforme regels zou het grensoverschrijdende koopverkeer een impuls moeten geven en een oplossing moeten bieden voor de lappendeken aan verschillende regels die in de verschillende lidstaten gelden als gevolg van vooral het minimum karakter van de meeste consumentenrichtlijnen. Harmonisering van het materiële recht is mooi, maar als vervolgens het formele recht in 28 EU-landen verschillend uitpakt, is nog maar weinig bereikt.

Er zijn 86 landen bij de UIHJ betrokken en dat vormt een divers palet. Daarom is het van belang om gemeenschappelijke uitgangspunten te zoeken en te benoemen, zodat harmonisatie van het formele recht een stap dichterbij kan komen. Door een aantal standaards te formuleren, wordt dit een aandachtspunt voor de wetgever bij voorgenomen wetgeving. Omdat het kader waarbinnen de wetgever moet opereren beperkt is, is uniformering van formele wetgeving eerder bereikbaar.

Wie heden ten dage iets wil bereiken, moet het groots aanpakken want de wereld is 'kleiner' geworden door tal van ontwikkelingen. De betekening

van gerechtelijke stukken laat dit goed zien. Werden stukken in het verre buitenland, zoals Australië, vroeger op een termijn van ten minste drie maanden betekend, thans maken fax en e-mail het mogelijk dat de betrokkene op heel korte termijn kennis kan dragen van de gerechtelijke stukken. Deed zich ergens een ramp voor dan bleek dat pas na enkele dagen of weken, terwijl de beelden nu dezelfde dag in de televisiejournals worden getoond. Vroeger kende men de wetgeving van landen aan de andere kant van de wereld niet of was men er niet in geïnteresseerd, maar thans blijkt het om inspiratiebronnen te gaan voor nieuwe regelgeving.

DE GLOBAL CODE OF ENFORCEMENT

Het project 'Global Code of Enforcement' is stukje bij beetje vormgegeven. Bekeken is of een conceptregel acceptabel was en vaak vond herformulering plaats. Ook moest een logische volgorde worden betracht. Gekozen is voor een onderverdeling in vijf delen. Na de fundamentele beginselen wordt aandacht besteed aan gerechtsdeurwaarders en anderen die met de tenuitvoerlegging van executoriale titels zijn belast. De justitiële autoriteiten worden in deel 3 benoemd, waarna 'Gemeenschappelijke bepalingen betreffende maatregelen tot tenuitvoerlegging' en 'Gemeenschappelijke bepalingen betreffende voorlopige maatregelen' volgen.

Dat de fundamentele beginselen voorop worden gesteld, is niet verwonderlijk nu het de kern van de te regelen materie betreft. Zo moet degene die over een executoriale titel beschikt ervan verzekerd zijn dat er sprake is van een effectieve mogelijkheid tot tenuitvoerlegging. In het verlengde daarvan ligt dat de schuldenaar met zijn gehele vermogen instaat voor zijn schulden en gedwongen kan worden tot een opgave van zijn bezittingen. Evenzo moeten de kosten van de tenuitvoerlegging ten laste van de schuldenaar komen, maar moet de schuldeiser ze

vooraf betalen omdat anders degene die met de tenuitvoerlegging is belast niet zeker is van betaling voor zijn diensten en daarom mogelijk niet in actie wil komen. Daarom is toegevoegd dat in het geval van insolventie van de schuldenaar de kosten worden gedragen door de schuldeiser. Komt vast te staan dat er sprake is van misbruik van executiebevoegdheid dan kan de rechter de schuldeiser bevelen de kosten van de tenuitvoerlegging te betalen en de door de schuldenaar geleden schade te vergoeden.

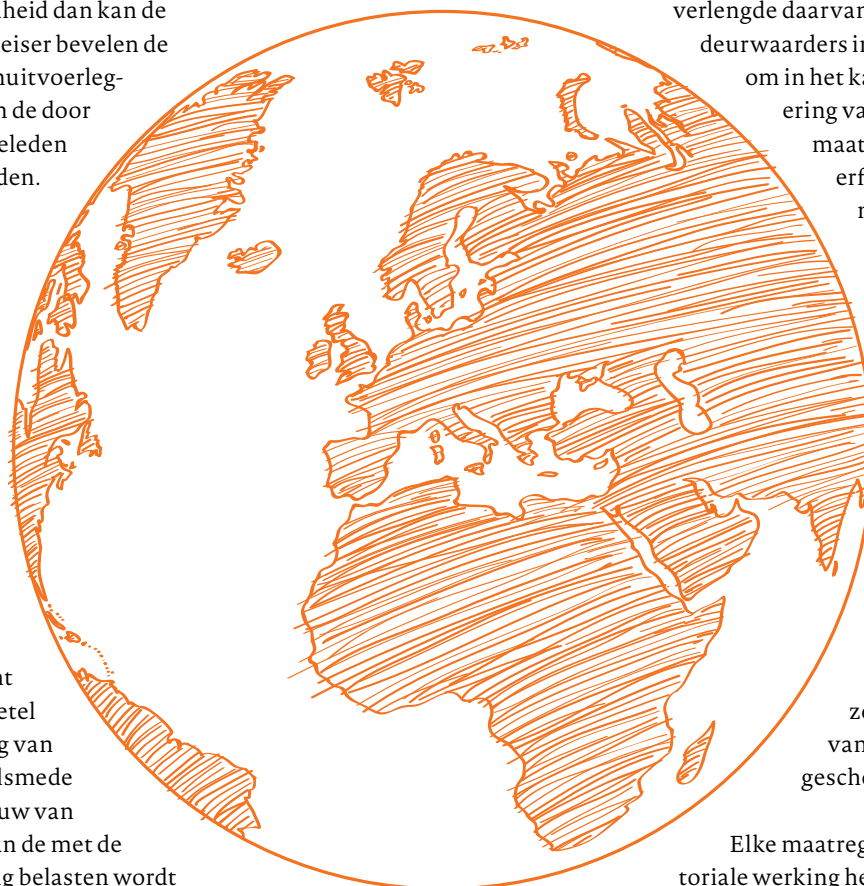
Belangrijk is ook dat de kosten van tenuitvoerlegging vastgelegd, voorspelbaar, transparant en redelijk zijn. Anderzijds moet de staat ervoor zorgen dat alle informatie die bekend is omtrent de woonplaats, zetel of hoofdvestiging van de schuldenaar alsmede omtrent de opbouw van de bezittingen aan de met de tenuitvoerlegging belaste wordt verstrekt.

Een punt van gewicht is dat ervoor wordt gezorgd dat alle schuldeisers gelijke toegang hebben tot de tenuitvoerleggingsmogelijkheden, zodat buitenlandse of kleine schuldeisers niet achteraan hoeven aan te sluiten. Het impliceert ook dat staten hun voorrechten moeten opgeven.

In vrijwel alle landen wordt duidelijk gemaakt dat de tenuitvoerlegging slechts op door de wetgever bepaalde tijdstippen kan geschieden. De uitwerking is overgelaten aan de nationale

wetgevers omdat nationale omstandigheden een rol spelen. We kunnen denken aan feest- en gedenkdagen, maar ook aan het tijdstip waarop de zon opkomt c.q. ondergaat.

Essentieel is dat voorafgaand aan een tenuitvoerlegging de betekening

of kennisgeving van de executoriale titel aan de schuldenaar ter kennis moet zijn gebracht. Ook hier vindt de uitwerking plaats in het nationale recht. Dat opent ook de mogelijkheid om tot een oplossing in der minne te komen.

In de praktijk ontstaat soms een tweedeling tussen nieuwe technologische middelen en wetgeving die daar nog niet aan is aangepast. Daarom is uitgesproken dat gebruik kan worden gemaakt van nieuwe technologieën in de hoop dat dit staten aanspoort hun wetgeving bij de tijd te houden.

Vroeger gold het recht van de sterkste, maar ook nu kan de gerechtsdeurwaarder in zijn taak worden belemmerd. Daarom moet binnen een redelijke termijn de bijstand worden gegarandeerd van de publiekrechtelijke ondersteuning aan de professionele personen belast met de tenuitvoerlegging van de executoriale titels die daarom vragen. In het verlengde daarvan geldt dat gerechtsdeurwaarders in staat moeten zijn om in het kader van de effectivering van een executoriale maatregel het huis en erf van de schuldenaar te betreden, zelfs zonder diens toestemming of in diens afwezigheid. Wanneer de goederen van de schuldenaar zich bevinden bij een derde partij, is een rechterlijke machtiging tot betreding vereist. Anders zou het huisrecht van die derde worden geschonden.

Elke maatregel die extraterritoriale werking heeft, mag alleen worden uitgevoerd door een gerechtsdeurwaarder van de staat van de plaats van tenuitvoerlegging. Op die wijze wordt bewerkstelligd dat aangesloten wordt bij de nationale wetgeving en wordt de kans op tekortkomingen verkleind.

In de onderdelen 2 en 3 staan de met tenuitvoerlegging belaste functionarissen (kort gezegd: gerechtsdeurwaarders) en de justitiële autoriteiten centraal.

Niet een willekeurig iemand mag worden belast met de tenuitvoerlegging, maar het moet iemand betreffen die specifiek benoemd is in de

nationale wetgeving waardoor wordt bewerkstelligd dat aan bekwaamheidseisen is voldaan. Daarbij is sprake van een ministerieplicht en een beroepsgeheim, maar ook wordt uitgesproken dat er sprake moet zijn van 'éducation permanente' en dat er regels worden gesteld betreffende de beroepsethiek.

Om de kwaliteit te bewaken wordt voorzien in tuchtrecht dat voldoet aan de regels van een eerlijk proces voor een onafhankelijk orgaan dat beslist in een procedure van hoor en wederhoor. Daarnaast moeten disciplinaire sancties in verhouding staan tot de ernst van de begane fouten en moet tegen de disciplinaire beslissing beroep kunnen worden ingesteld. Tuchtrecht is ook van belang in verband met de mogelijkheid om nevenactiviteiten te ontplooiën. Dat zal van land tot land verschillen, maar uitgangspunt zal zijn dat gerechtsdeurwaarders kunnen worden gemachtigd over te gaan tot de minnelijke invordering van schulden.

Zonder twijfel doen zich geschillen voor bij de tenuitvoerlegging. Belangrijk is dat alleen een rechter kan oordelen over geschillen die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging. Rechters worden geacht onafhankelijk en onpartijdig te zijn en dat kan niet worden gezegd van alle overheidsfunctionarissen, omdat de overheid soms belanghebbende is. Rechters moeten ook de mogelijkheid hebben de tenuitvoerlegging op te schorten of te annuleren.

Het slot van de regeling wordt in de onderdelen 4 en 5 gevormd door 'Gemeenschappelijke bepalingen betreffende maatregelen tot tenuitvoerlegging en betreffende voorlopige maatregelen'.

Allereerst wordt uitgesproken dat alle goederen in beslag kunnen worden genomen tenzij zij door het nationale recht beslagvrij zijn verklaard.

In het geval van een beslag op een bankrekening moet een bedrag ter beschikking van de schuldenaar worden gelaten dat voldoende is voor het levensonderhoud van hem en zijn huisgezin, waarvan de hoogte bij wet wordt bepaald. Omdat de regelingen op dit punt erg verschillen, is volstaan met het formuleren van een algemeen uitgangspunt dat door de nationale wetgever moet worden geconcretiseerd.

Verder moet duidelijkheid worden betracht omtrent immuniteit: dit moet duidelijk worden geformuleerd in de nationale wetgeving, met name ten aanzien van de staat en de openbare lichamen, alsmede ten aanzien van diplomatiek personeel.

Voor alle zekerheid is een regel geformuleerd aangaande de proportionaliteit van de tenuitvoerleggingsmaatregel: die moet in verhouding staan tot het bedrag van de vordering; bij misbruik kan de schuldeiser verplicht worden schadevergoeding te betalen. In dezelfde categorie van vanzelfsprekende regels valt die over de autonomie van de gerechtsdeurwaarder: die past de tenuitvoerleggingsmaatregel zelfstandig toe op een wijze dat dit zo weinig mogelijk afbreuk doet aan de rechten van de schuldeiser en de fundamentele rechten van de schuldenaar. De staten moeten hun tenuitvoerleggingssysteem echter dusdanig organiseren dat dit aansluit bij de belangen van de schuldeiser en de economische en sociale situatie van de schuldenaar. Daarom moet er een variëteit aan executiemaatregelen bestaan, zodat

de gerechtsdeurwaarder daaruit kan kiezen al naar gelang de omstandigheden van het geval.

In veel landen bestaat lijfswang, een ingrijpend dwangmiddel. Uitgesproken wordt dat de tenuitvoerlegging op de persoon voldoet aan internationale verdragen, handvesten en verklaringen alsook dat gevangenisstraf voor civielrechtelijke schulden verboden is. Helemaal uit den boze is de tenuitvoerlegging jegens de familieleden van de schuldenaar, terwijl speciaal oog moet zijn voor de belangen van kinderen.

Wie over een executoriale titel beschikt, kan tot tenuitvoerlegging overgaan. Maar voor andere gevallen moet een recht op een voorlopige of bewarende maatregel in de wetgeving worden opgenomen, omdat anders (gepretendeerde) rechten mogelijk niet verwezenlijkt zouden kunnen worden.

AFRONDING

De Global Code of Enforcement geeft een balans tussen enerzijds de rechten van de schuldeiser en anderzijds de bescherming van de fundamentele rechten van de schuldenaar. Bijzonder is ook dat erop wordt gehamerd dat nieuwe methoden en technieken worden aangewend om de executieprocedure te moderniseren. Nog niet zo lang geleden ontving de gerechtsdeurwaarder de opdracht om derdenbeslag te leggen onder een bank per e-mail, waarna de gerechtsdeurwaarder de essentialia in geprinte vorm ter kennis bracht van de bank, waar vervolgens de gegevens weer werden verwerkt in een digitaal bestand. Dat bracht onnodige kosten met zich mee. In de toekomst moet aangesloten worden bij de digitale werkelijkheid.

ARTIKELN VAN DE GLOBAL CODE OF ENFORCEMENT⁸

DEEL 1 – GRONDBEGINSELEN

Artikel 1: Grondrecht op tenuitvoerlegging

Elke schuldeiser die over een executoriale titel beschikt, ofwel een gerechtelijke dan wel een buiten-gerechtelijke, heeft het recht op effectieve toegang tot de tenuitvoerlegging ten aanzien van zijn in gebreke gebleven schuldenaar, conform de strikte toepassing van de regels als voorzien in de wet en zonder afbreuk te doen aan de tenuitvoerleggings-bepalingen opgenomen in het nationale en het internationale recht.

Dit recht wordt verleend zonder onderscheid en ongeacht het bedrag van de vordering.

Artikel 2: De schuldenaar staat voor zijn schulden in met al zijn bezittingen

De schulden van de schuldenaar zijn verhaalbaar op al zijn bezittingen ongeacht waar deze zich bevinden.

Nationale wetten kunnen de schuldenaar verplichten tot een opgave van de omvang van zijn bezittingen. Zij moeten de toepasselijke sancties inhouden. De schuldenaar die zich opzettelijk onvermogen maakt is daarvoor aansprakelijk.

Artikel 3: Executoriale titels

Executoriale titels zijn alle voor tenuitvoerlegging vatbare rechterlijke beslissingen evenals de documenten die de wet executoriale kracht toekent, met name authentieke akten, arbitrale beslissingen en gerechtelijke schikkingen.

Artikel 4: De direct uitvoerbare kracht

Degene die over een voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing beschikt zal niet worden verplicht om gebruik te maken van andere juridische procedures om de tenuitvoerlegging te verkrijgen.

Artikel 5: Kosten van tenuitvoerlegging

De kosten van de tenuitvoerlegging komen ten laste van de schuldenaar, maar de schuldeiser moet ze vooraf betalen, behalve in die gevallen waarin de wet (in het bijzonder bij de betaling van alimentatie) anders voorziet.

In het geval van betalingsonvermogen van de schuldenaar worden de kosten gedragen door de schuldeiser. Mocht de rechter beslissen dat de schuldeiser

misbruik van het recht tot tenuitvoerlegging heeft gemaakt, dan kan hij de schuldeiser gelasten om de kosten van de tenuitvoerlegging te betalen en om de door de schuldenaar geleden schade te vergoeden. De Staten moeten ervoor zorgen dat de kosten van tenuitvoerlegging vastgelegd, voorspelbaar, transparant en redelijk zijn.

Artikel 6: Snelheid van tenuitvoerlegging

De Staten moeten ervoor zorgen dat alle schuldeisers gelijke toegang hebben tot de tenuitvoerleggingsmogelijkheden door het verstrekken van rechtshulp.

Artikel 7: In de wet bepaalde tijdstippen

De tenuitvoerlegging kan niet plaatsvinden buiten de door de wet bepaalde tijdstippen zoals overeenkomend met de nationale wetgeving van de Staat van tenuitvoerlegging.

Artikel 8: Betekening van de executoriale titel en daden van tenuitvoerlegging

Iedere maatregel van tenuitvoerlegging moet op straffe van nietigheid worden voorafgegaan door de betekening of kennisgeving van de executoriale titel aan de schuldenaar in overeenstemming met de procedures van het nationale recht. Elke daad van tenuitvoerlegging moet ter kennis worden gebracht van de schuldenaar.

Artikel 9: Toegang tot informatie

Staten dienen te bewerkstelligen dat alle relevante instanties, zowel publiek als privaat, zo spoedig mogelijk aan de professionals belast met de tenuitvoerlegging, alle informatie verschaffen die zij bezitten omtrent de woonplaats, zetel of hoofd-bedrijfsvestiging van de schuldenaar alsmede omtrent de samenstelling van de bezittingen. Deze organen kunnen geen informatie achterhouden met een beroep op het beroepsgeheim.

Artikel 10: Alternatieve of participatieve tenuitvoerlegging

De Staten moeten ervoor zorgen dat de professional die belast is met de tenuitvoerlegging de mogelijkheid heeft om op verzoek van de schuldenaar te komen tot een tenuitvoerlegging in der minne. Met het oog op een op de situatie van de schuldeiser en schuldenaar toegesneden tenuitvoerlegging moeten de Staten de actieve betrokkenheid van de partijen bij de tenuitvoerlegging mogelijk maken.

Artikel 11: Rehabilitatie van de schuldenaar

Als het nodig is voor de rehabilitatie van de schuldenaar, zullen de Staten procedures in het leven roepen die het mogelijk maken om de verplichtingen van de schuldenaar te bepalen.

Artikel 12: Het gebruik van nieuwe technologieën

Tenuitvoerleggingshandelingen kunnen worden uitgevoerd met behulp van alle vormen van ondersteuning, waaronder abstracte, met inachtneming van de beschermingsmaatregelen voorzien in de nationale wetgeving van de Staat waar de tenuitvoerlegging plaatsvindt.

Artikel 13: Bijstand van instanties voor openbare orde

De Staat moet vanwege zijn verantwoordelijkheid binnen een redelijke termijn de bijstand garanderen van de instanties voor openbare orde aan de professionele personen belast met de tenuitvoerlegging van de executoriala titels die daarom vragen.

Lidstaten moeten ervoor zorgen dat de gerechtsmedewerkers en de gerechtsdeurwaarders in staat zijn om in het kader van de effectivering van een executoriala maatregel het huis en erf van de schuldenaar te betreden, zelfs zonder diens toestemming of in diens afwezigheid.

Wanneer de goederen van de schuldenaar zich bevinden bij een derde partij, is een rechterlijke machtiging tot binnen- c.q. betreding vereist.

Artikel 14: Transparantie

De Staten moeten ervoor zorgen dat het publiek wordt geïnformeerd over de mogelijkheden van tenuitvoerlegging.

De Staten moeten de nieuwste technologieën gebruiken om de samenwerking tussen de met de tenuitvoerlegging belaste professionals, zowel intern als internationaal, mogelijk te maken.

Met behulp van de nieuwe toepasselijke technologieën moet de schuldeiser in staat zijn om op de hoogte te worden gehouden van de tenuitvoerleggingsmogelijkheid.

Artikel 15: Extraterritoriale werking

Elke maatregel die extraterritoriale werking heeft mag alleen worden uitgevoerd door een gerechtsmedewerker of een gerechtsdeurwaarder van de Staat van de plaats van tenuitvoerlegging.

DEEL 2 – GERECHTSDEURWAARDERS EN TENUITVOERLEGGINGSFUNCTIONARISSEN**Artikel 16: Specifiek door rechterlijke ambtenaren en met tenuitvoerlegging belaste functionarissen**

Slechts een gerechtsdeurwaarder of een door de Staat met de tenuitvoerlegging belaste functionaris kan tot tenuitvoerlegging overgaan conform de nationale wetgeving.

Artikel 17: Verplichtingen

De daartoe gemachtigde functionaris of gerechtsdeurwaarder dient voort te gaan met de vereiste tenuitvoerleggingsmaatregelen welke op grond van de wet van hem worden gevraagd, tenzij er sprake is van een bij de wet voorzien beletsel of enige andere gerechtvaardigde reden naar het oordeel van de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris en in overeenstemming met de regels van de beroepsethiek. Hij is gebonden door het beroepsgeheim.

Artikel 18: De professionele status van de met tenuitvoerlegging belaste functionarissen

De personen die belast zijn met de tenuitvoerlegging moeten onderworpen zijn aan regelgeving met betrekking tot hun professionele status die de kwaliteit van de tenuitvoerlegging garanderen door een hoge juridische bekwaamheid te vereisen.

Gerechtsdeurwaarders en functionarissen belast met de tenuitvoerlegging moeten worden verplicht te voldoen aan de verplichtingen met betrekking tot de initiële opleiding en het levenslang leren.

Artikel 19: Beroepsethiek

Staten moeten maatregelen nemen om de regels betreffende de beroepsethiek van gerechtsdeurwaarders en functionarissen belast met de tenuitvoerlegging vast te stellen.

Artikel 20: De beroepsmatige tucht

Er moet een tuchtprocedure in het leven worden geroepen die voldoet aan de regels van een eerlijk proces voor een onafhankelijke orgaan dat beslist in een procedure van hoor en wederhoor.

De disciplinaire sancties moeten worden gedefinieerd en in verhouding staan tot de ernst van de begane fouten.

Tegen de disciplinaire beslissing moet beroep kunnen worden ingesteld.

Artikel 21: Nevenactiviteiten

De professionele status moet het mogelijk maken gerechtsdeurwaarders en functionarissen belast met de tenuitvoerlegging om nevenactiviteiten die in overeenstemming zijn met hun positie te verrichten. In het bijzonder moeten ze kunnen worden gemachtigd over te gaan tot de minnelijke invordering van schulden.

DEEL 3 – JUSTITIËLE AUTORITEITEN**Artikel 22: De rol van rechters**

Alleen een rechter kan oordelen over geschillen die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging en de nodige maatregelen voor de uitvoering ervan op verzoek van één van de partijen dan wel van de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris.

De rechter bij wie het verzoek wordt ingediend door de schuldenaar, een belanghebbende derde, de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris kan de tenuitvoerlegging opschorten of annuleren mits een goede reden dat rechtvaardigt.

Artikel 23: Tijdschema voor de tenuitvoerlegging

De rechter kan de tenuitvoerlegging aanpassen en een staking van de tenuitvoerlegging gelasten.

Artikel 24: Toezicht op de activiteiten van de gerechtsdeurwaarder en de functionaris belast met de tenuitvoerlegging

Behalve als ze staatsambtenaar zijn verrichten de gerechtsdeurwaarders en de functionarissen belast met de tenuitvoerlegging hun werkzaamheden onder het toezicht van het Openbaar Ministerie, dat, in de toepasselijke gevallen, hen kan instrueren hun medewerking te verlenen.

Het Openbaar Ministerie verzamelt alle klachten die betrekking hebben op tenuitvoerleggingsmaatregelen.

DEEL 4 – GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN BETREFFENDE MAATREGELEN TOT TENUITVOERLEGGING**Artikel 25: Goederen die niet kunnen worden beslagen**

Alle goederen kunnen in beslag worden genomen tenzij zij door het nationale recht beslagvrij zijn

verklaard. In het geval van een beslag op een bankrekening, moet een bedrag ter beschikking van de schuldenaar worden gelaten dat voldoende is voor het levensonderhoud van hem alsmede zijn gezin, waarvan de hoogte bij wet wordt bepaald.

Artikel 26: Immuniteit

Gevalen van immuniteit moeten duidelijk worden aangegeven in de nationale wetgeving, met name ten aanzien van de Staat en de openbare lichamen, alsmede ten aanzien van diplomatiek personeel.

Artikel 27: Proportionaliteit van de tenuitvoerleggingsmaatregel

De tenuitvoerleggingsmaatregel moet in verhouding staan tot het bedrag van de vordering. Bij misbruik kan de schuldeiser verplicht worden schadevergoeding te betalen.

Artikel 28: Autonomie van de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris

De gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris past de tenuitvoerleggingsmaatregel zelfstandig toe op een wijze dat dit zo weinig mogelijk afbreuk doet aan de rechten van de schuldeiser en de fundamentele rechten van de schuldenaar.

Artikel 29: Flexibiliteit van de tenuitvoerleggingsmaatregelen

De Staten moeten hun tenuitvoerleggingssysteem dusdanig organiseren dat dit aansluit bij de belangen van de schuldeiser en de economische en sociale situatie van de schuldenaar. Om deze reden moeten zij de tenuitvoerleggingsmaatregelen variëren, zodat de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris daaruit kan kiezen in overeenstemming met de omstandigheden van het geval.

Artikel 30: Flexibiliteit gelet op de aard van de goederen

Staten dienen de tenuitvoerleggingsmaatregelen aan te passen aan de juridische hoedanigheid van de in beslag genomen bezittingen.

Artikel 31: Reële executie

Wanneer een rechter de uitvoering of niet-nakoming van een verplichting beveelt, moet hij de mogelijkheid hebben om aan zijn uitspraak een dwangmaatregel toe te voegen.

Artikel 32: Tenuitvoerlegging op de persoon van de schuldenaar of zijn familie

Staten zorgen ervoor dat de tenuitvoerlegging op de persoon voldoet aan internationale verdragen, handvesten en verklaringen.

Gevangenisstraf voor civielrechtelijke schulden is verboden.

Tenuitvoerlegging jegens de familieleden van de schuldenaar moet worden verboden en het primaat van het belang van het kind moet worden gerespecteerd.

DEEL 5 – GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN BETREFFENDE VOORLOPIGE MAATREGELEN**Artikel 33: Recht op een voorlopige of bewarende maatregel**

Iedere schuldeiser die relevante omstandigheden aanvoert kan toestemming van de rechter krijgen voor de toepassing van een voorlopige of bewarende

maatregel teneinde de bescherming van zijn rechten te verzekeren.

De schuldeiser die over een executoriale titel beschikt kan de voorlopige of bewarende maatregel toepassen zonder de toestemming van een rechter.

Artikel 34: Procedure

Er moet een procedure tot stand worden gebracht zodat op korte termijn bewarende of voorlopige maatregelen door een rechter kunnen worden toegestaan. De te treffen maatregelen moeten in de tijd worden beperkt.

De procedure hoeft niet op tegenspraak te zijn.

De persoon ten aanzien van wie de maatregel is gegeven moet in staat zijn om het geschil onverwijld en op een eenvoudige wijze voor te leggen aan de rechter.

Als de rechter van oordeel is dat de maatregel ten onrechte is opgelegd, moet de partij die de maatregel heeft aangevraagd en verkregen de wederpartij volledig schadeloos stellen.

- 1 Dit artikel is een bewerking van een artikel dat eerder in BER verscheen; A.W. Jongbloed, 'The Global Code of Enforcement', BER 2016-2, p. 22-28.
- 2 Prof. mr. A.W. Jongbloed is hoogleraar beslag- en executierecht aan de Universiteit Utrecht. Hij publiceert regelmatig in de *Gerechtsdeurwaarder*.
- 3 De UIHJ is in 1952 opgericht door België, Frankrijk, Griekenland, Italië, Luxemburg, Nederland en Zwitserland. Inmiddels zijn er 86 landen lid.
- 4 Vgl. www.uihj.com/en/presentation-of-ec-regulation-1393-2007_2153984.html en http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/ds_information_en.htm.
- 5 Vgl. www.uihj.com/en/presentation-of-ec-regulation-1896-2006_2165432.html en http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_information_en.html.
- 6 www.pict-pcti.org/courts/OHADA.html.
- 7 Vgl. www.uihj.com/en/installation-of-the-scientific-council-of-the-uihj-in-paris-on-june-20th-2008_1017701.html. De leden komen uit Argentinië (Kemelmajer de Carlucci), Duitsland (Hess), Frankrijk (Ferrand en Fricero), Nederland (schrijver dezes), Portugal (Meira Lourenco), Roemenië (Les), Rusland (Yarkov) Thailand (Vattanahattai) en de VS (Emerson), Tunesie (Ben Ammou).
- 8 Te vinden op www.uihj.com onder 'publications'. De tekst is voorzien van de ook gepubliceerde Code mondiale de l'exécution / Global code of enforcement, UIHJ publishing Paris 2015. De Nederlandse vertaling is van mijn hand.

A portrait of Ed Krom, a middle-aged man with light brown, wavy hair and blue eyes, wearing a blue blazer over a blue and white checkered shirt. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a blurred indoor setting with warm lighting.

IK WILDE HET **SOCIALE ASPECT** VAN ONS WERK LATEN ZIEN

GERECHTSDEURWAARDER ED KROM WAS TE ZIEN IN DOCUMENTAIRESERIE **SCHULDIG**

Meer dan een miljoen mensen keken vanaf 14 november 2016 zes weken lang naar de perikelen van de reumatische diva Carmelita, het jonge stel Ramona en Ron en hun kinderen, dierenwinkeleigenaar Dennis en de van een ziekte herstellende Ditte. Allemaal bewoners van de Vogelbuurt in Amsterdam-Noord die kampen met grote schulden. Zij kunnen het hoofd maar moeilijk boven water houden. In de documentaireserie van Human stonden niet alleen de bewoners met schulden centraal, maar juist ook alle betrokkenen eromheen: de hulpverleners, de schuldeisers

Een bekende Nederlander is hij nog niet, maar hij wordt af en toe wel herkend als hij door de Amsterdamse binnenstad loopt. Ed Krom, gerechtsdeurwaarder bij het Amsterdamse kantoor De Klerk & Vis, was een van de hoofdpersonen van de populaire documentaireserie *Schuldig*. In gesprek met een man die hoopt met zijn deelname aan de serie bij te dragen aan een positiever beeld van gerechtsdeurwaarders.

en de lokale politiek. En natuurlijk de gerechtsdeurwaarder.

SOCIALE ASPECT

“Dat trok me aan in deze serie”, vertelt Krom in de vergaderzaal van De Klerk & Vis, het gerechtsdeurwaarderskantoor bij de Amsterdam Arena waar hij sinds zestien jaar werkt. “Het was geen serie alleen over gerechtsdeurwaarders, maar over een buurt met een grote schuldenproblematiek. En een televisieprogramma

*What you see
is what you get*

over deurwaarders hebben we al.” Krom doelt op het RTL5-programma *Deurwaarders: Betalen of Leeghalen*, een realityprogramma waarin deurwaarders uit heel Nederland gevolgd worden tijdens hun werkzaamheden. “Daarin zie je vooral de actie; het wegslepen van auto’s, de ontruiming. Natuurlijk is dat ook de realiteit van ons werk, maar ik vind het wel wat eenzijdig belicht. Ik miste de interactie met de schuldenaren, terwijl die juist zo belangrijk is. De meesten van ons zijn geen boemannen. Wij verplaatsen ons in de schuldeisers, maar ook in de schuldenaren.”

Krom neemt uitgebreid de tijd om te vertellen over zijn ervaringen met *Schuldig*. Hij werd benaderd via Eigen Haard, de grote woningbouwvereniging uit Amsterdam-Noord die aan de serie zou meedoen. “Ze zochten een deurwaarder die voor hen werkt. Veel van mijn collega’s hadden bezwaar; ons beroep is nu eenmaal niet

heel populair en ze wilden daar liever niet mee in beeld komen. Ik stond ook niet direct te juichen, maar vond het toch wel een goed idee. Stiekem hoopte ik dat ik misschien het sociale aspect van ons werk wat beter zou kunnen laten zien. Maar ik had nooit verwacht dat het zo’n groot succes zou worden.”

ZICHZELF BLIJVEN

Vond hij het niet lastig, zijn werk doen met een camera erbij? “Nee hoor, ik deed gewoon precies wat ik altijd doe. *What you see is what you get*. Ik ben dicht bij mezelf gebleven. Soms moest ik voor het beeld een keer extra op mijn auto aflopen, maar het contact met de schuldenaren was gewoon zoals het was. We hebben ook niet aangekondigd dat we met een camera zouden komen. Dat betekent dat we veel opnames achteraf moesten wissen, want als mensen achteraf geen goedkeuring gaven, werden de opnames uiteraard niet gebruikt.”

REACTIES OP DE SERIE

Het benadrukken van het sociale aspect van het werk, dat is zeker gelukt. De meeste reacties die Krom heeft gekregen na de uitzendingen van *Schuldig*, zijn positief. “Ik kreeg vooral twee opmerkingen. Als eerste zeiden mensen vaak: ‘wat heb je toch een bokkenbaan’”, vertelt Krom lachend. “En de opmerking die daar vaak op volgde: ‘Als er dan een gerechtsdeurwaarder bij me aan de deur moet staan, laat jij het dan maar zijn’. Dat is toch goed om te horen. Tegelijkertijd denk ik dat ik best representatief ben en mijn werk niet anders doe dan de meeste van mijn collega’s. Het zou fijn zijn als ik met mijn optreden in *Schuldig* een klein beetje heb bijgedragen aan meer begrip voor ons werk.”

ALS JURIST BEGONNEN

Ed Krom was eigenlijk helemaal niet van plan deurwaarder te worden – “Wie roept er als kind al dat hij graag deurwaarder wil worden als hij later groot is?” Na zijn rechtenopleiding werkte hij als jurist bij ARAG, een rechtsbijstandsmaatschappij. “Als tegenpartij had ik vaak te maken met deurwaarders. Ik kreeg toen de indruk dat het hen vaak ontbrak aan juridische kennis. Daarnaast wilde ik graag in Amsterdam werken. Ik heb toen, in 1988 was dat, wat open sollicitaties gestuurd en uiteindelijk mocht ik bij het kantoor Geerlings & Hofstede de juridische afdeling komen versterken.”

Van zijn nieuwe werkgever moest Krom de driejarige opleiding tot gerechtsdeurwaarder gaan volgen. “Daar heb ik me echt in vergist. Ik dacht dat wel even in twee jaar te doen, maar had toch echt de volle drie jaar nodig. Beslag- en executierecht zijn op de universiteit ondergesneeuwde onderwerpen, terwijl die behoorlijk technisch zijn.” Krom kwam dan ook al snel terug op zijn eerdere mening over deurwaarders. “Ik was zeer verrast

over hun juridische kennis, mijn eerste indruk bleek absoluut niet te kloppen.”

Hoewel Krom zichzelf eigenlijk wel de rest van zijn leven achter een bureau zag zitten, ging hij steeds vaker op pad met exploten. “En nu houd ik het echt geen dag meer uit op kantoor. Ik vind het fijn om op pad te gaan. ’s Ochtends weet ik nooit wat de dag gaat brengen en ik ben flexibel in mijn afspraken. Ik voel me soms net een handelsreiziger, dat bevalt me aan mijn werk.” Krom zou zijn werk niet als ‘leuk’ omschrijven. “Daarvoor beland ik te vaak in vervelende situaties. Ik zie mensen in een financiële toestand waarin ik nooit zou willen verkeren en waarvan ik me afvraag hoe dat draaglijk is. Maar ik vind mijn baan wel interessant. Je krijgt echt een inkijk in de maatschappij. Wij komen bij mensen thuis of op de zaak, je ziet hoe ze een huishouden of bedrijf runnen. Mijn doel is dan om mensen zoveel mogelijk zonder machtsmiddelen toch tot betaling te bewegen. Die interactie en dat sociale aspect, dat ligt me.”

VERHUFTERING

Wat het werk minder aantrekkelijk maakt, is de ‘verhuftering’ van de samenleving, waar hij naar eigen zeggen mee te maken krijgt. “In de 23 jaar dat ik nu gerechtsdeurwaarder ben, krijg ik steeds vaker te maken met agressie. Ik krijg minder respect dan vroeger. Wat mij zorgen baart, is dat de weerstand niet alleen bij burgers maar ook bij bedrijven toeneemt. Je denkt toch dat die ondernemers een opleiding hebben gevolgd en zelf besluiten om deel te nemen aan de wereld van de commercie. Dan moet je ook niet piepen als het niet goed gaat, dan kun je een deurwaarder verwachten. Het valt me tegen dat ook die mensen zo fel uit de hoek kunnen komen, zelfs als je uitlegt waarvoor je komt.”

Een van de eerste keren dat Krom op pad ging als deurwaarder, sloeg de schuldenaar hem. “Gelukkig was dat echt een uitzondering, maar ik zal het nooit vergeten. Zulke situaties maken wel indruk.” Net als andere beroepsgroepen zoals advocaten, huisartsen en medewerkers bij de sociale dienst krijgen ook gerechtsdeurwaarders steeds vaker te maken met agressie. “We zitten op zelfverdediging en hebben een cursus gevolgd over omgaan met agressie. Daarnaast draag ik nu ook een steek- en kogelwerend vest bij een ontruiming of beslaglegging met de politie. Dat was twintig jaar geleden nog niet nodig.”

CYNISME

De nare situaties waarin Krom terecht komt en de scheldpartijen die hem treffen, maken hem cynisch. Dat is ook

Iedereen leert zijn kind om op te passen voor allerlei gevaren, maar wie leert zijn kind om goed om te gaan met geld?

zichtbaar in *Schuldig*. Tijdens een ontruiming van een gezin met twee kinderen blijkt ook een schoonmoeder aanwezig, die herstelt van een hersenbloeding. Tijdens een telefonisch overleg met de woningbouwvereniging over de vraag of hij de ontruiming moet doorzetten, zegt Krom dat hij niet zeker weet of die dame ‘hier voor de gelegenheid gestald is’.

Dat kwam hem op kritische reacties te staan. “In dit geval was de dame daar echt aan het revalideren. Maar je snapt dat ik zulke situaties vaak tegenkom. En, ik ging niet op eens anders dan anders om met de situatie, alleen omdat er een camera bij was.”

Dat Krom wat cynisch is geworden, betekent niet dat hij altijd blind doet wat de opdrachtgever hem vraagt. “Ik houd altijd de menselijke maat voor ogen. Eerder deze week heb ik een ontruiming van een dame van in de zestig tegengehouden.” Krom vertelt over de situatie die hij tegenkwam: “In een klein huisje van begeleid wonen trof ik een vrouw van 65, die drie jaar daarvoor al haar huis was uitgezet vanwege een huurschuld door een drankprobleem. Als ik haar nu opnieuw zou ontruimen, waar zou ze dan terecht komen? Die ontruiming heb ik weten te schorsen, vanwege haar leeftijd en vooruitzicht. De woningbouwvereniging was het met me eens. Gelukkig. Want natuurlijk verplaats ik me ook in de schuldeisers en soms moet ik dan toch, ondanks de situatie, mijn verantwoordelijkheid nemen.” Lang denkt Krom niet na over de schrijnende situaties die hij tegenkomt. “Op weg naar huis laat ik het van me afglijden. Je moet het loslaten, anders kun je dit werk niet doen.”

BIJ DE WORTEL AANPAKKEN

Krom wordt een beetje moe van alle vragen die hij krijgt over de oplossing voor het schuldenprobleem. “Het schuldenprobleem is veel groter dan veel mensen denken. Maar ik zit niet in de hoek van de oplossingen. Er zijn al zoveel instanties die zich bezighouden met armoedebestrijding, daar ben ik niet van. Wel pleit ik ervoor om het schuldenprobleem bij de wortel aan te pakken; bij de jeugd dus. Iedereen leert zijn kind om op te passen voor allerlei gevaren, maar wie leert zijn kind om goed om te gaan met geld? Daar begint het, kinderen moeten al vroeg leren om verantwoordelijk om te gaan met geld.”

Volgens Krom zijn gerechtsdeurwaarders ‘het begin en het einde van de gehele rechtsgang in dit land’. “Het is belangrijk dat wij mensen op een gedegen manier informeren dat iemand anders een rechtszaak tegen hen is

begonnen. Met andere woorden: wij moeten zorgen dat mensen begrijpen dat er 'stront aan de knikker' is."

GEEN SPIJT VAN DEELNAME

Krom hoopt dat hij ook het belang van gerechtsdeurwaarders met de documentaireserie heeft benadrukt. De première van *Schuldig* vond plaats in bioscoop Eye in Amsterdam. "Dat was natuurlijk wel even schrikken, om mezelf zo groot op het scherm te zien. Maar over de inhoud was ik gelijk tevreden, ook over mijn eigen aandeel. Ja, dat ben ik, dacht ik gelijk." Reacties van collega's heeft Krom niet veel gehad. "Ik had verwacht dat sommige mij te soft zouden vinden. Die zeggen misschien: 'Je bent nu eenmaal deurwaarder, dat is een hard vak, laat dat gewoon zien'. Maar ik vind dat je dit vak ook kunt uitoefenen zonder hard en meedogenloos te zijn. Ik ben wel benieuwd wat mijn collega's van de serie vinden. De serie is nu eenmaal erg goed bekeken, dus ben ik wel een uithangbord van de beroepsgroep."

Spijt heeft Krom absoluut niet van zijn deelname aan *Schuldig*. "Hoevel ik me nog eens achter de oren had gekrabd als ik van te voren zou weten dat een miljoen mensen per aflevering zouden kijken! Maar ik vind dat alle mensen goed zijn neergezet, zonder waardeoordeel van de makers. Een volgende keer zou ik zo weer meedoen."

MEER INFORMATIE

Wilt u meer informatie over de documentaireserie *Schuldig* of afleveringen terugkijken? Zie: www.human.nl/schuldig

Ik houd altijd de
menselijke maat
voor ogen

OVER WOELIGE BAREN EN EEN KOMPAS

Het staat wellicht niet meer heel actueel op uw netvlies, maar op een doordeweekse donderdagavond, eind januari 2017, stapte binnen twintig maanden de tweede minister van Veiligheid en Justitie op. Het opstappen was al een tijdje voorspeld, maar was toch nog zo onverwacht dat de verslaggever van het NOS-journaal het moment in de live uitzending compleet miste. De aanleiding voor het vertrek van minister Van der Steur was – zo kopten de kranten – de druppel die de emmer deed overlopen. Hoe het ook zij, het boek *De rekening voor Rutte* van journalist Bas Haan was uiteindelijk het Waterloo van de minister. En wat je daar politiek ook van mag vinden, voor de KBvG geeft het aftreden een nieuwe politieke realiteit. Bij het aantreden van nieuwe bewindslieden investeren we in de relatie met hem of haar. Zo ook met Ard van der Steur en het is jammer dat onze goede werkrelatie nu ten einde is gekomen. Vanaf deze plek bedank ik hem voor datgene dat we samen hebben kunnen bewerkstelligen.

Dit opstappen, maar ook de aanstaande verkiezingen en alle dossiers die nog ter bespreking klaar liggen, laat de KBvG in roerige tijden. Die kwalificatie is al vaak gebruikt en inflatie ervan ligt op de loer, maar toch. Ondanks de goede werkrelatie met de oud-minister hadden we op het eind een fors meningsverschil over de indexering van het BTAG in het verleden, en dan moet de discussie over de toekomstbestendigheid ervan nog worden gevoerd. Het aanbesteden van overheidsvoorraden aan de gerechtsdeurwaarders is bijkans tot een soap verworden, en de gewraakte doorbelasting van de kosten van toezicht en tuchtrecht is een nachtmerrie die bewaarheid is geworden. Kan het tij worden gekeerd? Dat is in grote mate afhankelijk van de nieuwe bewindspersoon die aan zal treden na de verkiezingen en de algemene politieke wind die er dan zal waaien. Wij kijken dus verwachtingsvol uit naar het nieuwe kabinet en de nieuwe minister van Veiligheid en Justitie, met nieuwe inzichten op elk van deze gebieden.

Bestuurders komen en gaan. De PBO moet dan flexibel zijn en adaptief vermogen hebben. Juist in politiek woelige tijden is het hebben van een kompas onmisbaar. Dat heeft de KBvG, in de vorm van het beleidsplan. Daar pik ik – heel kort – drie passages uit:

"Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft meermaals geoordeeld dat het de overheid is die verantwoordelijk is voor de tenuitvoerlegging. Daarom dient de overheid publieke middelen in te zetten op verzoek van die autoriteit, wanneer het gaat om tenuitvoerlegging of zijn veiligheid."

"(...) de afgelopen jaren heeft de KBvG actief aandacht besteed aan schuldenproblematiek en de positie van de verweerder. Hiermee heeft de KBvG haar maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen. In de aankomende jaren wordt het belangrijk juist de andere kant daarvan te laten zien: de positie van de schuldeiser (...)."

"(...) de tariefvrijheid van gerechtsdeurwaarders moet opnieuw bekeken worden (...)."

Deze zinnen vatten goed samen wat de inzet van de KBvG in de politiek voor 2017 zal zijn, wie daar ook aan het roer komt te staan.

Wilbert van de Donk
Voorzitter KBvG

GERECHTSDEURWAARDERS & NEVENACTIVITEITEN

1

DE CURATOR

In de wet staat dat een gerechtsdeurwaarder, naast zijn ambtshandelingen, bepaalde nevenactiviteiten mag verrichten. Denk aan het verlenen van rechtsbijstand, het optreden als curator of het verrichten van taxaties. Waarom kiest een deurwaarder ervoor om zo iets naast zijn vaste taken te doen? En wat betekent het voor zijn of haar werk als gerechtsdeurwaarder? In een vierdelige serie laten we gerechtsdeurwaarders met diverse nevenactiviteiten aan het woord.

Jos Vanhommerig van Gerechtsdeurwaarder Vanhommerig, Incasso- & Rechtspraktijk uit Enschede is sinds 2012 naast gerechtsdeurwaarder ook curator. Hij gaat ervan uit dat hij de enige in Nederland is die deze twee activiteiten combineert. “En dat terwijl het zo’n mooie aanvulling is op het vak. Ik kan het iedereen aanraden.”

Het vak van gerechtsdeurwaarder zit Vanhommerig in het bloed; zijn vader was het ook. “Als kind kreeg ik daar weinig van mee. Toen ik wat ouder werd, ging ik weleens met mijn vader mee als hij tijdens een ontruiming wat extra handen kon gebruiken.” Toch koos Vanhommerig eerst voor de hbo-opleiding Management, Economie & Recht. “Dat is een brede opleiding, want ik wist nog niet of ik wel deurwaarder wilde worden of toch de juridische

of economische kant op zou gaan. Daarna heb ik ook nog mijn rechtenstudie afgerond.”

Uiteindelijk kruipt het bloed toch waar het niet gaan kan. Sinds het jaar 2000 is Vanhommerig gerechtsdeurwaarder bij Vanhommerig & Vanhommerig gerechtsdeurwaarders en juristen, dat hij samen met zijn vader runt. “De veelzijdigheid van het vak trekt me aan, het contact met de mensen, de afwisseling van werken op kantoor en op straat. Je bent dienstbaar aan de samenleving en zorgt dat het recht zijn beloop krijgt.”

CURATOR WORDEN

Als gerechtsdeurwaarder had Vanhommerig in het begin van zijn carrière veelvuldig contact met curatoren, die na een faillissement door de rechtbank waren benoemd.

“Het contact was altijd prima, maar ik zag toch wel vaak zaken verkeerd gaan”, vertelt Vanhommerig. “Zo verdwenen na een faillissement vaak zaken, die na verdeling door de curator plotseling weer boven tafel kwamen. Ik kreeg het idee dat de curatoren er niet bovenop zaten en niet voldoende aandacht gaven aan een faillissement. Terwijl ik vanwege mijn opleiding en ervaring als gerechtsdeurwaarder veel kennis heb van verhaalsmogelijkheden, zoals het verhalen van bijvoorbeeld roerende zaken, inboedels of de auto. Ik wilde toen graag zelf aan de slag als curator.”

Vanhommerig nam contact op met de rechtbank en gaf aan dat hij curator wilde worden. Daar hoefde hij zich alleen maar aan te melden, en zijn opleidingspapieren en ervaring aan te tonen, waarop hij werd benoemd tot curator. Overigens was de wens van de rechtbank dat hij ook direct bewindvoerder WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen) zou worden. Dan controleer je of een schuldenaar de verplichtingen vanuit de WSNP nakomt. “Ik snap wel dat dat erbij hoort, zo voorkom je dat curatoren alleen de krenten uit de pap doen.” Faillissementen zijn volgens Vanhommerig dynamischer en interessanter dan schuldsanering. Ook is sneller duidelijk of kosten teruggehaald kunnen worden. “Schuldsanering is niet altijd rendabel. We hebben nu drie mensen op kantoor die mij daarbij ondersteunen en die pakken het gelukkig heel efficiënt aan.”

OVERLAP

Volgens Vanhommerig zit er veel overlap tussen het werk als gerechtsdeurwaarder en als curator. “Als deurwaarder ga je op pad voor een of meerdere schuldeisers. Als curator treed je na een faillissement op voor alle schuldeisers bij elkaar. Ik maak dan een overzicht van vermogen en schulden, zorg dat de inboedel wordt veiliggesteld en verdeel de uitkomsten onder de schuldeisers. In de uitvoering zit niet eens zo veel verschil. Het doel bij beide activiteiten is toch om zoveel mogelijk geld te innen voor de schuldeisers.”

Zijn werk als gerechtsdeurwaarder helpt Vanhommerig soms wel bij zijn taak als curator. “Je krijgt als deurwaarder veel mensenkennis, want je komt bij allerlei mensen thuis. Je staat dicht bij de mensen. Ik leg makkelijk contact en kan snel doorzien of mensen de boel belazeren of juist eerlijk zijn. Als ik bij mensen thuis kom, kan ik zien hoe mensen in het leven staan en of de inboedel die ze hebben wel past bij hun levensstandaard. Die kennis helpt me om als curator de inboedel te beoordelen na een faillissement.”

Een enkele keer treedt Vanhommerig eerst op als deurwaarder voor een bepaalde schuldeiser en wordt hij later opgeroepen als curator waarbij dezelfde schuldeiser be-

trokken is. “In dat geval draag ik de zaak over aan een ander. Ik zou nooit de eerste schuldeiser voortrekken, maar je moet elke schijn van belangenverstrengeling vermijden.” Vanhommerig is voor ongeveer tachtig procent van de tijd deurwaarder, de overige twintig procent van de tijd is hij curator. “Het is wel echt een nevenactiviteit. Maar juist de mix van werkzaamheden maakt het voor mij zo leuk. In dit werk kun je niet alles plannen, vaak moet je reageren op onverwachte gebeurtenissen, prachtig vind ik dat.”

KERS OP DE TAART

Vanhommerig geeft het voorbeeld van een ondernemer waar hij als curator bij betrokken was, die failliet ging en alleen een kleine woning en kleine auto had. “Er was nauwelijks iets van waarde dus. Totdat ik hem op een paardenmarkt plotseling tegenkwam: in een grote auto en mét paardentrailer erachter. Toen heb ik direct actie ondernomen; ik heb de paardentrailer veiliggesteld door hem te laten blokkeren. Daarna heb ik contact opgenomen met de RDW om te vragen op wiens naam de trailer stond én de rechtbank gebeld voor overleg met de rechter-commissaris. Toen bleek dat de trailer van hem was, kon ik die kar direct vorderen. Zulke situaties maken het werk boeiend, zoiets is echt de kers op de taart!”

Het is Vanhommerig een raadsel waarom hij de enige gerechtsdeurwaarder in Nederland is die het vak combineert met dat van curator. “Misschien omdat het faillissementsrecht bij veel deurwaarders onbekend is en daardoor onbemind? Ik kan het iedereen aanraden! Het is echt een mooie aanvulling op het vak. Als deurwaarder heb je al voldoende kennis en ervaring in huis om het werk te kunnen doen. Je genereert geld voor alle schuldeisers in plaats van één enkele opdrachtgever. Mijn ervaring is dat wij dat nog beter kunnen dan advocaten, vanwege onze kennis vanuit de deurwaarderspraktijk.”

CONFRONTATIE AANGAAN

Kan elke deurwaarder curator worden? “Je moet wel de confrontatie durven aangaan met schuldenaren. Als deurwaarder kun je je werk zo inrichten dat je relatief weinig contact hebt met schuldenaren. Als je bijvoorbeeld beslag legt op een bankrekening of inkomen, hoef je alleen maar een stuk af te geven. Als je beslag legt op een auto, is dat veel lastiger en heb je meer contact. De meeste mensenkennis krijg je door mensen te spreken, aan te spreken en te confronteren. Om curator te worden, heb je dus wel een bepaalde persoonlijkheid nodig. Ik heb geen moeite met die confrontatie, ik durf hard te zijn als dat nodig is; als schuldenaar doe je nu eenmaal iets wat niet kan. Dan kun je als deurwaarder of curator de corrigerende factor zijn.”

GERECHTS- DEURWAARDERS LEVEREN EEN **BELANGRIJKE BIJDRAGE** AAN HET **BEDRIJFSLEVEN**

Als voorzitter van MKB-Nederland, de belangenorganisatie voor het midden- en kleinbedrijf, is Michaël van Straalen blij met het bestaan van gerechtsdeurwaarders: “Zij zorgen ervoor dat je het geld krijgt waarop je recht hebt.” In zijn kantoor op de twaalfde verdieping van de Haagse Malietoren, met uitzicht over de binnenstad, beantwoordt hij enkele vragen over de relatie tussen mkb'ers en gerechtsdeurwaarders.

Wat betekenen gerechtsdeurwaarders voor u?
“Gerechtsdeurwaarders bieden rechtszekerheid. De economie kan niet draaien zonder rechtszekerheid. Daarom leveren gerechtsdeurwaarders een belangrijke bijdrage aan de economie én aan het bedrijfsleven in brede zin. Ik heb dan ook veel waardering voor het werk van gerechtsdeurwaarders. Zij zorgen ervoor dat je het geld krijgt waarop je recht hebt. Vaak in hele ingewikkelde situaties.”

Wanneer hebben mkb'ers te maken met deurwaarders?

“De mkb'er komt de gerechtsdeurwaarder natuurlijk op twee verschillende manieren tegen; wanneer hij zelf vorderingen wil verhalen, maar ook wanneer iemand anders bij hem wil verhalen. In dat laatste geval heeft de ondernemer het er bijna altijd zelf naar gemaakt. Daarom mogen we met het mkb toch blij zijn dat er gerechtsdeurwaarders zijn.”

Wat vindt u belangrijke eigenschappen voor een deurwaarder?

“Omdat de gerechtsdeurwaarder wettelijke taken uitvoert, moet hij betrouwbaar zijn. Hij is een verlengstuk van de wet, het recht moet zijn beloop krijgen. Hij moet van onbesproken gedrag zijn. Ook moet een deurwaarder integer zijn, dat kan ik niet genoeg benadrukken. En met compassie zijn werk doen. De beste deurwaarder is vriendelijk, maar straalt ook gezag uit. Hij moet betrokken zijn en zijn menselijke kant laten zien; de manier waarop je je taken uitvoert, maakt het verschil.”

Waarom heeft niet iedereen zo'n positief beeld over deurwaarders als u?

“Voor een deel hebben deurwaarders dat aan zichzelf te wijten. Althans, de goede lijden onder de kwade. Ik vind het echt zonde als ik in de krant lees dat een deurwaarder er een potje van heeft gemaakt; door zulke berichten hol je de beroepsgroep uit. En dat terwijl de overgrote meerderheid echt goed werk doet, op een integere manier. Maar helaas zien toch nog veel mensen gerechtsdeurwaarders als de boeman, terwijl ze gewoon zorgen dat het recht zijn beloop krijgt.”

Denkt u dat digitalisering een deel van het werk van de gerechtsdeurwaarder kan overnemen?

“Nee, dat denk ik zeker niet. De mens achter de deurwaarder is zo belangrijk, zijn werk kun je echt niet met internet afdoen. Je hebt iemand nodig die de ingewikkelde rol, met alle problemen van dien, op zich kan nemen. Hoe kun je bijvoorbeeld een exploit digitaal betekenen? Al zou het kunnen, dan ben ik er nog geen voorstander van. Je mist dan echt het persoonlijke contact. De deurwaarder moet de rechtszekerheid bevorderen, ik zie niet in hoe een digitaal systeem daarvoor kan zorgen.”

Fijn dat u daar zo over denkt, maar vormt digitalisering wel een bedreiging voor gerechtsdeurwaarders?

“Digitalisering kan een bedreiging zijn voor gerechtsdeurwaarders. Hun rol kan daardoor minder prominent worden. De beroepsgroep mengt zich nadrukkelijk in die discussie en neemt geen afwachtende houding aan. Juist nu moet de meerwaarde van de gerechtsdeurwaarder aan de deur zichtbaar worden.”

“Digitalisering betekent ook dat gerechtsdeurwaarders op zoek moeten naar nieuwe bronnen van inkomsten.

Zij moeten andere taken gaan uitvoeren om hun bedrijf draaiende te laten houden. Dat is onontkoombaar.

Een nog onontgonnen markt is bijvoorbeeld die van de zzp'ers. Facturen van zzp'ers hebben minder aandacht gehad de afgelopen tijd, maar met 1 miljoen zzp'ers in Nederland ligt daar een enorme markt!”

Deurwaarders moeten van de digitale bedreiging dus een kans maken?

“Zeker! Steeds meer gerechtsdeurwaarders zijn al proactief richting de markt, maar dat zou nog wat beter kunnen. Zzp'ers zijn een interessante markt vanwege de vele facturen en de vele misverstanden door het grote volume. Daar liggen echt kansen. Zo zijn er vast nog veel meer voorbeelden te bedenken.”

Veel deurwaarders zijn natuurlijk zelf ook ondernemer en de KBvG is lid van MKB-Nederland. Waarin kunnen MKB-Nederland en de KBvG samen optrekken?

“De hoge griffierechten zijn me al jaren een doorn in het oog; graag zou ik samen met de gerechtsdeurwaarders optrekken om dit probleem op te lossen. De griffierechten die een mkb'er moet betalen zijn vaak bijna net zo hoog als de factuurkosten die hij vordert. Dat betekent dat het voor hem vaak geen zin heeft een deurwaarder in te schakelen. Ik ben ervan overtuigd dat mkb'ers het er daardoor vaak bij laten zitten. Zo worden ondernemers belemmerd in de rechtsgang. Dat tast echt mijn rechtsgevoel aan. Je bevordert dat mensen misbruik maken van de situatie, dan ben je toch echt verkeerd bezig.”

Heeft u nog meer zaken die u graag wilt aanpakken?

“Ook wat betreft de concurrente en preferente schuldeisers hoop ik dat er nu eindelijk eens wat gaat veranderen. Preferente partijen zijn overheden en banken, dat is voor mij echt een grote ergernis! Dat zijn nu juist de partijen die al eindeloos zekerheid claimen. De ondernemer als concurrente schuldeiser staat daardoor met lege handen. Wij willen die partijen gelijk stellen. Er zijn geen steekhoudende argumenten om ze niet volledig gelijkwaardig te maken. Via lobby maken we ons daar hard voor.”

MKB-Nederland levert met NL Next level een bijdrage aan een beter Nederland. Wat gaan gerechtsdeurwaarders daarvan merken?

“Met NL Next level benaderen we Nederland op een andere manier. Het gaat best goed, maar als we niets doen, blijft het niet zo goed gaan. Overheid en bedrijfsleven moeten samen investeren in een aantal grote en belangrijke transitie om Nederland naar een next level te tillen. Denk aan domeinen als milieu, energie, ICT en veiligheid. Dat is belangrijk voor de economie en dus ook voor de samenleving, met meer banen en welzijn voor iedereen.”

Erik

Ruud

René

Hans

Sander

Daniel

Peter

Renata

Chris

reeds duizenden
e-derdenbeslagen

Het e-derdenbeslag van Othomatic

Het e-derdenbeslag van Othomatic wordt sinds november volop gebruikt. Er zijn al duizenden e-derdenbeslagen gelegd en steeds meer Othomatic-gebruikers gaan over op deze efficiënte methode. Dankzij het e-derdenbeslag besparen zij papier, kilometers, en heel veel werktijd.

Naadloos geïntegreerd in onze totaaloplossing voor exploten: OthoExploot

Met OthoExploot bent u volledig in controle van uw explotenstroom:

- Exploten digitaal bewaard tot u ze gaat uitbrengen
- Altijd overzicht in de werkvoorraad en urgenties
- Routeplanning geïntegreerd
- Prints geheel klaar met bijlagen: direct op pad
- Met onze mobiele app OthoRoute exploten onderweg afmelden
- Met OthoRoute ook alle dossiergegevens ter beschikking
- Uw opdrachtgevers realtime geïnformeerd indien gewenst

Wij staan voor u klaar

Kijk op www.praclox.nl/OthoExploot
of bel: 088 205 33 00

Paul

Alex

Dian

Annika

Niels

Jordi

Tim

Tommy

Hans

UIT DE KUNST

Door **drs. M.J.P.A. de Wilde**
toegevoegd gerechtsdeurwaarder in Oosterhout

Uit de praktijk geeft een blik in de keuken van de gerechtsdeurwaarder. Deze keer aandacht voor de ervaringen van een gerechtsdeurwaarder in de dagelijkse en altijd verrassende beslagpraktijk.

Ik herinner mij de tentamens van de opleiding van een jaar of tien geleden nog goed. Een horrorcasus waarbij je als jonge deurwaarder werd gevraagd om op de meest exotische dingen, onder de meest bizarre omstandigheden bij de meest onwaarschijnlijke (rechts)personen beslag te leggen. Na het succesvol behalen van de tentamens verzuchtten de meeste studenten dat een dergelijke casus in het echt nooit voor zou komen. Niets is minder waar gebleken. De werkelijkheid blijkt vaak extremer dan de tentamens die we als student kregen voorgeschoteld.

In 2016 hebben we vele ongebruikelijke vragen van advocaten en collega-deurwaarders gehad en weer veel leuke exotische beslagen mogen leggen. Na de drukke decembermaand hadden we verwacht dat de eerste week van het nieuwe jaar iets rustiger zou beginnen. Het tegendeel is het geval. Nog voordat we elkaar op kantoor een gelukkig nieuwjaar hebben kunnen wensen, ligt het eerste ingediende verzoek-

schrift voor het leggen van conservatoir beslag al in de mailbox.

In het verzoekschrift lezen we dat verzocht wordt om conservatoir beslag tot afgifte met bewaargeving te mogen leggen op de in de nader in de producties aangewezen roerende zaken. De bewaarder is door de advocaat al aangewezen. De producties ontbreken echter bij de mail. Een dag later krijgen we een telefoontje van de advocaat. Hij heeft zojuist van de rechtbank gehoord dat het verlof is toegewezen zoals verzocht en hij vraagt ons om alvast contact op te nemen met de politie en de bewaarder om een actieplan op te stellen. Op onze vraag om wat voor roerende zaken het gaat, antwoordt hij dat het om antieke inboedel en kunst gaat. De grosse zal hij dezelfde middag nog bij ons op kantoor komen langsbrengen.

De politie geeft telefonisch aan de volgende dag in de ochtend nog ruimte te hebben om de deurwaarder te kunnen assisteren en ook de bewaarder staat paraat. De slotenmaker is

al besteld. Het ziet er naar uit dat dit een beslag wordt zoals er dertien in een dozijn gaan. 's Middags brengt de advocaat de grosse langs. Voor het eerst zien we de producties. De lijst met roerende zaken die in beslag moeten worden genomen en in bewaring moeten worden gegeven, blijkt al enigszins gedateerd te zijn. De lijst is geknipt en geplakt uit een notariële verdeling van inboedelgoederen uit het einde van de vorige eeuw en de goederen zijn summier en kunsthistorisch omschreven. De advocaat ziet mijn toenemende twijfel en stelt mij gerust dat hij ook foto's heeft van de in beslag te nemen zaken. Ook deze foto's maken deel uit van het verlof. De roerende zaken zijn op deze wijze inderdaad beter te identificeren, maar een grotere uitdaging dient zich aan.

De in beslag en bewaring te geven zaken blijken te bestaan uit zeer kwetsbare kunstvoorwerpen en enkele enorme, antieke kasten, die nooit in één geheel kunnen worden verplaatst. Eén blik op de foto's is voor mij voldoende om de telefoon te

pakken en de bewaarder te bellen. De bewaarder is werkelijk een geweldige bewaarder waarvoor ik mijn handen in het vuur kan steken, maar deze bewaargeving vraagt om een specialist. Een olifant verhuis je tenslotte ook niet in een paardentrailer. Omdat het om een conservatoir beslag gaat, staat het mij ook niet vrij om een andere bewaarder aan te wijzen.

Ook de advocaat ziet nu het probleem. De advocaat is tevens bang dat indien er niet direct actie zal worden ondernomen, de kostbare zaken zullen verdwijnen. Het vragen aan de voorzieningenrechter van het toewijzen van een andere bewaarder zal naar zijn idee teveel tijd in beslag gaan nemen. We besluiten om de actie toch door te laten gaan en gaandeweg de beslaglegging te kijken wat wijsheid is. De bewaarder die inmiddels volledig op de hoogte is, belooft passende maatregelen te nemen om de zaken goed te beschermen.

De volgende ochtend is iedereen tijdig op het adres aanwezig. Het betreft een kapitale villa met dito hekwerk. Gelukkig is aan de zijkant een open poortje waardoor de HOvJ en ik bij de villa kunnen komen. Na circa tien minuten aanbellen doet de bewoonster een balkondeur open. Nadat we het doel van onze komst en onze legitimatie hebben getoond, zitten de HOvJ en ik even later aan de keukentafel aan de koffie. Ik heb mevrouw medegedeeld dat er vanaf nu globaal beslag ligt op de roerende zaken. De bewoonster is inmiddels al wat van de schrik bekomen en belt met haar advocaat. Even later krijg ik de telefoon van mevrouw aangereikt en spreek ik haar advocaat. Ik leg hem uit wat ik kom doen en belooft hem

meteen de grosse vanuit ons kantoor toe te laten mailen. De advocaat van mevrouw vraagt om een kwartier uitstel zodat hij een collega ter plaatse kan hebben. Ik belooft even te wachten.

Een kwartiertje later stappen twee advocaten de keuken binnen. De HOvJ gaat er eens goed voor zitten en kijkt geamuseerd naar het schouwspel. De advocaten spellen de grosse letter voor letter maar kunnen de beslaglegging ook niet belemmeren. Vervolgens beginnen de advocaten iedereen mondeling aansprakelijk te stellen voor eventuele schade. Ik stel voor om te bekijken of we een werkbare situatie kunnen creëren waarin zowel de eisende partij, de deurwaarder als de beslagene zich kunnen vinden. Het is even stil aan de keukentafel. De ogen van de HOvJ glimmen.

De advocaten van mevrouw vragen wat ik me bij een werkbare situatie voorstel. Ik deel hen mee dat hoe dan ook beslag wordt gelegd. Sterker nog, er ligt al globaal beslag, er wordt zeker vandaag nog een nadere aanduiding van de zaken gemaakt en het hangt van partijen af of ik de in beslag genomen zaken in bewaring geef. Ik stel daarbij voor dat de advocaat van de eisende partij ook ter plaatse komt om een en ander te bespreken en eventuele disputen over de in beslag genomen zaken ter plaatse uit te vechten. De advocaten van mevrouw gaan akkoord.

Binnen twintig minuten is ook de advocaat van de eisende partij ter plaatse. Gezamenlijk lopen we met de nog altijd aanwezige HOvJ (die ondertussen ook wel nieuwsgierig is gewor-

den naar de kunstvoorwerpen) in optocht achter de vrouw des huizes door het pand. Zelden heb ik bij een particulier zulke mooie kunstvoorwerpen en antieke meubelen gezien. Door de rondgang door het huis, is het voor de advocaat van de eisende partij ook duidelijk geworden dat het verplaatsen van de in beslag genomen kunstvoorwerpen en antieke meubelen heel wat gevarren met zich meebrengt.

Ik stel voor dat we overleggen hoe we dit varkentje gaan wassen, met de uitdrukkelijke mededeling dat indien de advocaten er onderling niet uitkomen, ik niet anders kan dan alle in beslag genomen zaken in bewaring te geven, maar dat gezien de aard van de zaken dat niet mijn voorkeur heeft. Ik vraag aan de beslagene of de in beslag genomen zaken voldoende zijn verzekerd. In deze vraag blijkt de kiem van de oplossing voor beide partijen te zitten. Na wat heen en weer gebel, komt de verzekeringspolis op tafel. De verzekeringspremie dekt de waarde van de in beslag genomen zaken en partijen komen overeen dat de toekomstige premies alvast voor de duur van de te voeren procedure veilig worden gesteld. Ook komen de partijen onderling meer zekerheidsstelling overeen, zodat eventuele verhaalsmogelijkheden gewaarborgd blijven. De kunstvoorwerpen en de antieke meubelen kunnen, hoewel beslagen, op hun oude vertrouwde plaats blijven staan.

Alle partijen zijn tevreden. Nog nagenietend alsof ik een ochtend in een museum door heb mogen brengen, stap ik in de auto. Wat hebben we toch een mooi ambt.

Heeft u interessante en relevante praktijkcases die uitgelicht kunnen worden in het vakblad *de Gerechtsdeurwaarder*?
Mail ons via kbug@kbug.nl.

PERSONALIA 2017

BEËDIGD

De heer C.P. Doelman	Amsterdam	19-12-2016
De heer T.A.H. Geene	Assen	09-01-2017

WAARNEMINGEN

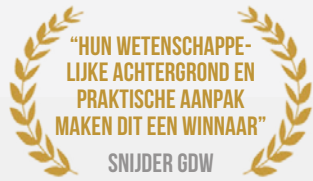
Waargenomen	Waarnemer	Plaats	Van	Tot
De heer R.C.M. Treffers	Mevrouw V.M.C. Pereira do Nascimento	Breda	04-04-2016	04-04-2017
Mevrouw C.M. Bakker	De heer A. Rouw	Amsterdam	01-11-2016	01-03-2017
De heer mr. R.A.J. van Hemert	De heer W.R. Jongejan	Rotterdam	04-11-2016	04-05-2017
De heer T.A.F.J. Stolker	De heer W.R. Jongejan	Den Haag	04-11-2016	04-05-2017
De heer J.C. de Bruijn	De heer G. van der Veen	Gorinchem	14-12-2016	14-06-2017
De heer J.L. Werkman	De heer T. Lulofs	Oldambt	01-01-2017	01-03-2017

NIEUWE LEDEN

De heer D.R. Talens	Den Helder	01-11-2016
De heer J.H.M. Winkelmolen	Maastricht	01-11-2016
De heer R.P.L. Mastbergen	Rotterdam	03-11-2016
De heer C.A.A.R. van Putten	Rotterdam	12-01-2017

GEDEFUNGEERD

De heer M.W. de Ruijter	Amsterdam	01-12-2016
De heer M. de Niet	Tiel	01-01-2017
De heer A. Bosveld	Amersfoort	01-01-2017
De heer J.L. Werkman	Winschoten	01-01-2017
Mevrouw T.J.J. van Ravenstein	Maastricht	01-02-2017
De heer A.P.A. Spaargaren	Amsterdam	01-02-2017
Mevrouw J.M.K.J. Bergsma	Leeuwarden	01-02-2017
De heer B.J. Meijering	Goes	01-02-2017

ZIE JIJ AGRESSIEF OF POESLIEF?

beoordeling
klanten **9,1**

PE
punten **10**

SUCCESVOL INTERACTEREN EN DEËSCALEREN BEGINT BIJ JOUW EIGEN PERCEPTIE

Om dit succesvol te kunnen doen en onderwijzen hebben wij meer dan tien jaar wetenschappelijk onderzoek gedaan. Hierbij zijn wij tot revolutionaire bevindingen gekomen die de basis vormen voor onze zelfontwikkelde technieken en methodieken. Neem vandaag nog contact met ons op zodat wij ook u kunnen helpen!

- ✓ nieuw inzicht werking lichaam en hersenen
- ✓ breng meer interacties succesvol ten einde
- ✓ één eenvoudige beweging: altijd veilig

“Dus Credit Navigator ondersteunt het hele proces, van facturatie tot en met schuldbewaking?”

“Jazeker, geen probleem!”

Haal het maximale rendement uit Credit Navigator!

Met **Credit Navigator** is heel veel mogelijk. Het is niet voor niets onder gerechtsdeurwaarders de meest gebruikte software. Onderzoek wijst uit dat veel gebruikers slechts een gedeelte van de functionaliteit benutten. Dat kan beter. Bredere inzetbaarheid, meer efficiency en een hoger rendement zijn haalbaar. Vrij eenvoudig zelfs. Vraag het onze business consultants. Zij kennen alle ins en outs van Credit Navigator en weten exact waar de gerechtsdeurwaardersmarkt in deze tijd om vraagt, waar kleine en grote organisaties behoefte aan hebben. Zo bieden zij u advies op maat. Advies waarmee u direct aan de slag kunt en snel profijt van heeft.

Wilt u ook maximaal rendement uit Credit Navigator? Wacht niet langer. Bel vandaag nog 030 608 44 22 of ga naar www.eurosystems.nl

